

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

Dotační prostředky z fondů EU jako nástroj rozvoje dobrovolného svazku obcí. Případová studie mikroregionu Mladoboleslavský venkov.

Bakalářská práce

Studijní program: B1301 – Geografie
Studijní obor: 1301R022 – Aplikovaná geografie
Autor práce: **Michaela Chmelíková**
Vedoucí práce: Mgr. Hynek Böhm, Ph.D.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela Chmelíková**
Osobní číslo: **P12000635**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Aplikovaná geografie**
Název tématu: **Dotační prostředky z fondů EU jako nástroj rozvoje dobrovolného svazku obcí.
Případová studie mikroregionu Mladoboleslavský venkov.**
Zadávací katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

CÍLE:

1. kritické zhodnocení využívání dotačních prostředků Evropské Unie pro realizaci projektů na sledovaném území v minulém programovacím období, které mají přispívat k rozvoji obcí integrovaných v mikroregionu Mladoboleslavský venkov
2. návrh zlepšení do nového programovacího období

DÍLČÍ CÍLE:

1. popis možnosti spolupráce mezi obcemi a čerpání finančních dotací sdruženími obcí - teoretická část
2. analýza projektů realizovaných na sledovaném území - praktická část.

Využita bude odborná literatura a dokumenty vybraného mikroregionu.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 45 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná
Seznam odborné literatury:

BOHÁČKOVÁ, I.; HRABÁNKOVÁ, M. Strukturální politika Evropské Unie. Praha: C. H. Beck, 2009. 188s.

ČEPELKA, Oldřich. Místní partnerství a rozvoj venkova: (příprava na iniciativu Leader). Liberec: Občanské sdružení Omega, 2004. ISBN 80-902376-5-7.

GALVASOVÁ, Iva a kol. 2007. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Jiří Pavelka. 1. Vydání. Brno: Georgetown, 2007. str. 140.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ: Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020. Dostupný z WWW: https://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6231de90-b818-4bf7-9d07-232e41da9567/Dohoda-o-partnerstvi_schvalena-EK-26-8-2014.pdf.

WOKOUN, René. Regionální a strukturální politika Evropské unie: obecná východiska, implementace a monitorování: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2004, 77 s. ISBN 80-245-0734X.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Hynek Böhm, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **4. května 2015**

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.
děkan

L.S.

doc. RNDr. Branislav Nižnanský, CSc.
vedoucí katedry

dne

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Poděkování

Ráda bych poděkovala Mgr. Hynkovi Böhmovi, Ph.D. za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce. Děkuji také Mgr. Jindřichu Hlavatému, Ph.D. za věnovaný čas a poskytnutí materiálů k tvorbě práce.

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na zhodnocení využívání dotačních prostředků Evropské unie pro realizaci projektů na sledovaném území v programovacím období 2007-2013, které mají přispívat k rozvoji obcí integrovaných v mikroregionu Mladoboleslavský venkov. V práci je nejprve přiblížena problematika čerpání ze strukturálních fondů a popsány možnosti spolupráce obcí. Dále je oblast sledovaného mikroregionu stručně přiblížena v geografické charakteristice. Praktická část práce obsahuje analýzu provedeného dotazníkového šetření, přehled projektů realizovaných obcemi v programovém období 2007-2013 na území mikroregionu Mladoboleslavský venkov a dále analýzu a zhodnocení úspěšnosti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů.

Klíčová slova

fondy EU, mikroregion Mladoboleslavský venkov

Abstract

This bachelor thesis focused on evaluation of use of grant funds for the implementation of EU projects in the study area in the 2007-2013 period. The thesis is outlined problematic of the structural funds and described possibilities of cooperation between municipalities. It is also contains the short characteristic of micro region Mladoboleslavský venkov. The practical part of thesis contains the analysis of a questionnaire, an overview of projects implemented by municipalities in the 2007-2013 period in this micro region and analysis and evaluation of the success of the drawdown of EU funds in the study area.

Key words

EU funds, micro-region Mladoboleslavský venkov

OBSAH

OBSAH	6
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	8
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	10
1. ÚVOD, CÍLE A METODIKA PRÁCE	11
2. REGIONÁLNÍ POLITIKA	13
2.1. Principy regionální politiky.....	13
2.2. Cíle regionální politiky v období 2007-2013	15
3. FONDY EVROPSKÉ UNIE	17
3.1. Strukturální fondy	17
3.1.1. Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)	17
3.1.2. Evropský sociální fond (ESF).....	18
3.2. Fond soudržnosti (FS).....	18
3.3. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	19
4. PROGRAMOVACÍ PROCEDURY	20
4.1. Operační programy (OP).....	22
4.1.1. OP Životní prostředí	23
4.1.2. OP Doprava.....	25
4.1.3. OP Podnikání a inovace	26
4.1.4. OP Výzkum a vývoj pro inovace	27
4.1.5. OP Lidské zdroje a zaměstnanost	28
4.1.6. OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	30
4.1.7. Integrovaný OP	31
4.1.8. Regionální OP.....	33
4.1.9. OP Střední Čechy.....	33
5. MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE OBCÍ	36
6. SPOLUPRÁCE MEZI OBCEMI NA ÚZEMÍ MIKROREGIONU MLADOBESLAVSKÝ VENKOV	39
7. ZÁKLADNÍ GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA	41
8. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	45
8.1. Celkové zhodnocení dotazníkové šetření.....	60

9. VYBRANÉ PROJEKTY REALIZOVANÉ NA ÚZEMÍ MIKROREGIONU MLADOBOLSLAVSKÝ VENKOV V PROGRAMOVACÍM OBDOBÍ 2007-2013	63
10. ANALÝZA VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ, SWOT ANALÝZA	66
10.1. SWOT analýza	73
11. ZÁVĚR	75
12. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	77
13. SEZNAM PŘÍLOH	81

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBRÁZEK 1 Vymezení regionů soudržnosti (NUTS 2) v ČR.....	16
OBRÁZEK 2 Schéma hierarchie a členění jednotlivých strategických dokumentů	21
OBRÁZEK 3 Poloha mikroregionu Mladoboleslavský venkov v rámci okresu a ČR..	41
OBRÁZEK 4 Mapa mikroregionu Mladoboleslavský venkov	44
OBRÁZEK 5 Projekty realizované na území mikroregionu	72

SEZNAM GRAFŮ

TABULKA 1 Přehled fondů jako finančních nástrojů regionální politiky.....	19
TABULKA 2 Prioritní osy a oblasti podpory OP Životní prostředí.....	23
TABULKA 3 Prioritní osy a oblasti podpory OP Doprava	25
TABULKA 4 Prioritní osy a oblasti podpory OP Podnikání a inovace	26
TABULKA 5 Prioritní osy a oblasti podpory OP Lidské zdroje a zaměstnanost.....	29
TABULKA 6 Prioritní osy a oblasti podpory OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	30
TABULKA 7 Prioritní osy a oblasti podpory Integrovaného OP	32
TABULKA 8 Prioritní osy a oblasti podpory ROP Střední Čechy	33
TABULKA 9 Porovnání OP za programovací období 2007 – 2013 a 2014 - 2020	35
TABULKA 10 Projekty realizované na území mikroregionu v období 2007-2013.....	67
TABULKA 11 Projekty realizované v obcích mikroregionu v období 2007-2013.....	68
TABULKA 12 Rozložení dotací z fondů EU dle jednotlivých obcí v období 2007-2013	69
TABULKA 13 Projekty OP na území mikroregionu v období 2007-2013	70

SEZNAM GRAFŮ

GRAF 1 Má Vaše obec zpracovaný komplexní rozvojový dokument (např. strategie, strategický plán, program, koncepce rozvoje, plán obnovy – NE územní plán)?	46
GRAF 2 Kdo dokument zpracoval?.....	47
GRAF 3 Jak využíváte svůj rozvojový dokument?.....	48
GRAF 4 Opírá se zastupitelstvo obce při rozhodování o rozvojových otázkách o tento dokument?.....	49

GRAF 5 Z jakého důvodu jste se rozhodli pro nezpracování rozvojového dokumentu?	50
GRAF 6 Pokud nemá obec rozvojový dokument, podle čeho řídíte rozvoj obce?	51
GRAF 7 Uvažujete o pořízení programu rozvoje obce? Jakým způsobem?	52
GRAF 8 Jste toho názoru, že jste dostatečně informováni o možnostech čerpání dotací z fondů EU?	53
GRAF 9 Navštívili jste nějaké školení na tuto tematiku?	54
GRAF 10 Čerpali jste v minulosti dotace z fondů EU?	54
GRAF 11 Z jakých důvodů jste možnosti čerpat dotace z EU nevyužili?.....	55
GRAF 12 Kterého programu jste se zúčastnili?.....	56
GRAF 13 Zvažuje Vaše obec pro programovací období 2014-2020 již nějaké konkrétní záměry?	56
GRAF 14 K jakým úpravám by podle Vás mělo v novém programovacím období 2014-2020 dojít, aby došlo ke zvýšení zájmu o čerpání dotací?.....	57
GRAF 15 Pokud bude v nadcházejícím období existovat možnost využití dotačních prostředků pro rozvoj obce, o nichž se bude rozhodovat na místní úrovni (na úrovni MAS Mladoboleslavský venkov), tak bych:.....	58
GRAF 16 Na jaké oblasti by měla podle Vás být zaměřena podpora realizovaná prostřednictvím MAS?	59
GRAF 17 Rozložení dotací z fondů EU dle jednotlivých obcí v období 2007-2013	69
GRAF 18 Podíl jednotlivých OP na počtu projektů a celkovém objemu dotací	71

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropský investiční a strukturální fond
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
IOP	Integrovaný operační program
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŠ	Mateřská škola
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
RIS	Regionální informační servis
ROP	Regionální operační program
SAPARD	Státní zemědělský intervenční fond
ZŠ	Základní škola

1. ÚVOD, CÍLE A METODIKA PRÁCE

Čerpání dotačních prostředků z fondů je jedním z nejdůležitějších nástrojů pro rozvoj obcí, a proto je tato problematika v posledních letech velmi aktuální a diskutovaná. Toto téma jsem si vybrala z toho důvodu, že mě velice zajímá, do jaké míry se v okolí mého bydliště daří využívat těchto nástrojů a jak moc je to efektivní. Dále také proto, že MAS Mladoboleslavský venkov, pod kterou spadá obec, ve které žiji, zahájila svoji činnost teprve v roce 2012, a tak mě zajímá, jak si při čerpání dotací vede.

Cílem této práce bude tedy zhodnocení využívání dotačních prostředků Evropské unie a projekty, které byly dosud realizované v minulém programovacím období na území sledovaného mikroregionu Mladoboleslavský venkov a zároveň případně navrhnout zlepšení do nového programovacího období. Dílčími cíli je popsat možnosti spolupráce mezi obcemi a přiblížit problematiku čerpání dotací ze strukturálních evropských fondů.

Teoretická část je nejprve zaměřena na vymezení pojmu regionální politika, definici jejích principů a cílů. Dále se věnuje Evropským investičním a strukturálním fondům (ESIF), které jsou jako zdroj finančních prostředků pro rozvoj regionu nejdůležitější. Věnuje se i Evropskému zemědělskému fondu pro rozvoj venkova, který sice nepatří přímo pod regionální politiku, ale jeho součástí je Program rozvoje venkova, který je velice důležitou součástí rozvoje regionů. Dále se zabývá procesy programování, tedy hlavně programovými dokumenty, což jsou zejména operační programy, a jejich návaznosti na strategické dokumenty vytvořené samotným sledovaným mikroregionem. V poslední kapitole teoretické části jsou popsány možnosti spolupráce mezi obcemi, hlavně se tedy věnuje popisu fungování Místních akčních skupin, což je případ sledovaného mikroregionu.

Úvod analytické části navazuje na předešlou kapitolu a zabývá se tedy konkrétně fungováním mikroregionu sledovaného území, tudíž Dobrovolným svazkem obcí Mladoboleslavský venkov a Místní akční skupinou Mladoboleslavský venkov. Dále následuje charakteristika mikroregionu, jak z fyzicko-geografického, tak ze socioekonomického pohledu. Stěžejní součástí praktické části je analýza úspěšnosti čerpání dotací a realizace projektů ve sledovaném mikroregionu v uplynulém programovacím období, tedy v letech 2007 až 2013 a také dotazníkové šetření určené

pro zastupitele obcí, případně i návrhy zlepšení do nového programovacího období. Poté následuje SWOT analýza a na závěr celkové zhodnocení.

Tato bakalářská práce bude zpracovávána jako případová studie. Případová studie je jednou z metod kvalitativního výzkumu a zkoumá předem zvolený jev, v rámci jeho reálného kontextu. Podstatou této metody je předpoklad, že důkladným prozkoumáním jednoho případu lépe porozumíme jiným podobným případům (Hendl 2005). Cíle této práce budou dosaženy především využitím kvalitativní metody dotazníkového šetření, které je v první části zaměřeno na problematiku rozvojových dokumentů a řízení obce, a v druhé části přímo na problematiku čerpání dotací. Dále budou využity metody analýzy a SWOT analýzy, což je základní strategický nástroj. Prostřednictvím práce se statistikou bude provedena analýza výsledků dotazníkového šetření a poté i projektů realizovaných na sledovaném území. Následně bude sestavena SWOT analýza, která definuje silné a slabé stránky mikroregionu a také příležitosti a hrozby. V teoretické části bude hlavně využita práce s literaturou.

2. REGIONÁLNÍ POLITIKA

Regionální politika Evropské unie je souhrnem aktivit, nástrojů a prostředků, kterými se řídí členské státy EU a je součástí dlouhotrvajícího integračního procesu. Jelikož výraznější disparity mezi regiony velmi negativně ovlivňují celou ekonomiku EU, cílem je co nejvíce snižovat disparity mezi regiony na ekonomické úrovni s ohledem na jejich historické, kulturní a geografické odlišnosti a zajistit, aby obyvatelé všech regionů v rámci EU měli srovnatelnou životní úroveň. Dále podle principu solidarity cíleně pomáhá zaostávajícím regionům nebo regionům, které mají špatnou strukturu průmyslu a musí se tedy přeorientovat na jiná odvětví.

Regionální politika EU ale není určena jen pro zaostávající regiony. Umožňuje dlouhodobě dosahovat prosperity každého regionu a bez sociálních kolapsů. Z regionální politiky mohou mít tedy prospěch i bohaté regiony. Navíc rozvojem ekonomiky v chudších regionech vznikají nové trhy pro výrobky z prosperujících regionů a začíná růst poptávka po jejich technologickém postupu (Chvojková a Květoň 2007; Budík 2009).

2.1. Principy regionální politiky

Politika hospodářské a sociální soudržnosti se řídí několika základními principy: principem programování, partnerství, koncentrace, doplňkovosti a principem monitorování a vyhodnocování.

Princip programování

Uplatňování principu programování má pomoci:

- stanovit jasný postup programování od vytvoření intervence až po jejího konečného příjemce; měl by být usnadněn obecnými orientačními pokyny stanovenými evropskými institucemi,
- zajistit vzájemnou koordinaci strukturálních fondů a ostatních finančních nástrojů,
- zjednodušit systém programování stanovením jednotné délky cyklu na 7 let,
- jasně rozlišit odpovědnosti Evropské komise a odpovědnosti členských států (Boháčková a Hrabánková 2009).

Princip partnerství

Představuje spolupráci různých subjektů při přípravě a realizaci programů a projektů. Probíhá buď mezi Evropskou komisí a příslušnými orgány na národní, regionální a místní úrovni, nebo přímo na úrovni členského státu. Tím se spolupráce vhodně rozšířila i na např. regiony, obce, neziskové organizace apod., které se tak mohou, jakožto samotní příjemci dotací podílet na konkrétním rozdělení finančních prostředků (Budík 2009).

Princip koncentrace

Smyslem této zásady je směřovat co nejvíce finančních prostředků do regionů, které jsou na tom z hlediska rozvoje nejhůře. Upřednostňuje se realizování menšího počtu větších projektů, které mají na rozvojový region největší příznivý dopad (Budík 2009).

Princip doplňkovosti (adicionality)

Tato zásada je pro členské země jednou z nejdůležitějších. Ve své podstatě znamená, že finanční prostředky z fondů EU mají pouze doplňovat prostředky příjemce těchto dotací – jedná se tedy o „prostředky navíc“. Přesto výše těchto finančních prostředků neřídka dosahuje více jak polovinu úhrady nákladů. V programovacím období 2007-2013 bylo možné dosáhnout podílu dotací až 85% celkových nákladů projektu (Budík 2009; Boháčková a Hrabánková 2009).

Princip monitorování a vyhodnocování

Smyslem této zásady je průběžně sledovat a vyhodnocovat věcné i finanční využívání prostředků z fondů EU, a to ve všech fázích realizace projektů, tedy před začátkem samotné realizace, v průběhu a po ukončení projektů (Budík 2009).

2.2. Cíle regionální politiky v období 2007-2013

V rámci politiky soudržnosti Evropské unie v programovacím období 2007 – 2013 byly stanoveny tři cíle, které jsou společné pro všechny státy EU: cíl konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce.

Cíl – Konvergence

Tento cíl se zaměřuje na podporu růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech, které mají HDP na obyvatele nižší než 75% průměru Evropské unie. Je prioritním cílem všech fondů, ze kterých jsou financována opatření na jeho realizaci. To znamená např. investice do hmotného a lidského kapitálu, rozvoj inovací, zlepšování schopnosti adaptace na ekonomické a sociální změny, růst kvality životního prostředí atd. (Budík 2009; Boháčková a Hrabánková 2009).

Cíl – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl, který je financován z Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu, se zaměřuje na „*zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivitu regionů z hlediska infrastruktury i kvality lidských zdrojů*“ (Budík 2009, str. 57). Územně do tohoto cíle spadají regiony na úrovni NUTS I a NUTS II, které mají HDP nižší než 70% průměru EU a dále regiony, které byly v předchozím programovacím období zařazeny do cíle Konvergence, ale v novém programovacím období již kritéria nesplňují. V České republice do tohoto cíle spadá pouze hlavní město Praha (Boháčková a Hrabánková 2009; Budík 2009).

Cíl – Evropská územní spolupráce

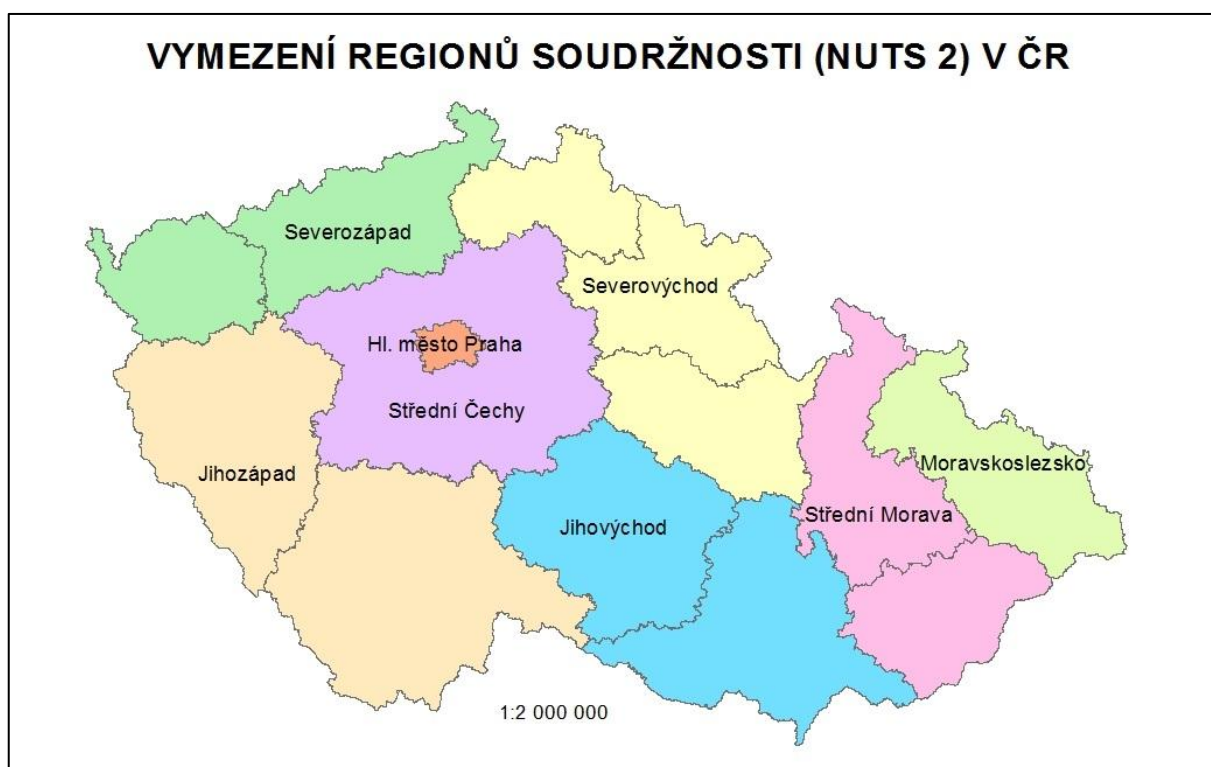
Tento cíl se zaměřuje na podporu přeshraniční, nadnárodní i meziregionální spolupráce. Hlavními prioritami jsou podpora rozvoje vědy a výzkumu, životního prostředí a předcházení rizikům, řízení vodních zdrojů. Spadají sem všechny regiony, které se nacházejí poblíž hranic na vnější i vnitřní straně úrovně NUTS 3 a také NUTS 3 regiony ležící podél mořských hranic, musí být však od sebe vzdáleny maximálně 150 km. Česká republika má navázanou spolupráci s Polskem, Saskem, Bavorskem,

Rakouskem a Slovenskem. Tento cíl je finančně podporován z fondu ERDF (Boháčková a Hrabánková 2009; Chvojková a Květoň 2007).

Z výše uvedeného popisu cílů vyplývá, že evropská regionální politika bere za základní kritérium pro možnost čerpat z fondů EU výši HDP na jednoho obyvatele. Například regiony spadající pod cíl Konvergence musejí mít HDP na obyvatele nižší než 75% průměru členským států EU. Za základ se berou regiony na úrovni NUTS II, kterých je v České republice osm -NUTS Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Praha, Střední Čechy a Moravskoslezsko (Chvojková a Květoň 2007).

Obrázek 1 Vymezení regionů soudržnosti (NUTS 2) v ČR

Zdroj: ARCDATA ČR; zpracováno v ArcMapu; vlastní zpracování

3. FONDY EVROPSKÉ UNIE

Fondy EU zahrnují širokou škálu nástrojů finanční a technické pomoci. Slouží především k podpoře hospodářského růstu členských států a tím ke snižování sociálních nerovností (MMR 2007).

V této kapitole jsou popsány pouze ty fondy, které jsou důležité z hlediska rozvoje pro vybrané území. Jsou zde uvedeny strukturální fondy, Fond soudržnosti a také Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD).

3.1. Strukturální fondy

Strukturální fondy jsou nástrojem regionální politiky k dosahování ekonomické a sociální soudržnosti Evropské unie. Prostředky z těchto fondů jsou určeny na pomoc méně rozvinutým regionům za cílem snižování disparit mezi členskými státy a jejich regiony.

Dotace z těchto fondů se čerpají v několikaletých cyklech, tzv. programovacích obdobích, která obvykle trvají sedm let.

V programovacím období se strukturální fondy skládají ze dvou fondů – Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), který se zaměřuje na modernizaci a posilování hospodářství, a Evropského sociálního fondu (ESF), který podporuje aktivity v oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů (MVCR 2010).

3.1.1. Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)

Účelem tohoto nejdůležitějšího a objemem peněz i největšího fondu je vyrovnání regionálních disparit podporou rozvoje a tím posilovat hospodářskou a sociální soudržnost. Jelikož jsou jeho prostředky určeny pro všechny tři cíle programovacího období 2007 – 2013, je jeho zaměření velmi široké (MMR 2015).

Poskytuje podporu pro:

- modernizaci ekonomických struktur členských zemí a regionů,
- rozšíření a modernizaci základní infrastruktury jako jsou dopravní, telekomunikační a energetické sítě, zásobování vodou a environmentální zařízení,

- ochranu životního prostředí, zejména pomoc členských zemím dosáhnout plné shody s právními akty EU, podpora rozvoje eko-průmyslu, revitalizace devastovaných průmyslových ploch, preference čistších metod dopravy a rozvoj a využití obnovitelných zdrojů energie,
- posílení institucionální kapacity národní a regionální správy při řízení strukturálních fondů a Fondu soudržnosti (Wokoun 2004).

3.1.2. Evropský sociální fond (ESF)

V programovacím období 2007-2013 reaguje ESF na tři stěžejní skutečnosti, a to na rozšíření Evropské unie o 12 nových členských států, na stárnutí evropské populace a na prohlubující se proces globalizace. Poskytuje podporu pro:

- zlepšení kvality a přístupnosti institucí na trhu práce, vzdělávacích systémů a služeb sociální péče,
- zvýšení investic do lidského kapitálu prostřednictvím zlepšení úrovně vzdělání, adaptací dovedností občanů a zajištění přístupu pro všechny na trh práce,
- adaptaci veřejné správy na změny prostřednictvím výstavby administrativy a jejích kapacit (Boháčková a Hrabánková 2009; Wokoun 2007).

3.2. Fond soudržnosti (FS)

Fond soudržnosti (také označován jako Kohezní fond) je zaměřen na podporu rozvoje na národní úrovni, na rozdíl od strukturálních fondů, které jsou určeny pro regiony. Jeho prostředky jsou určeny na přímé financování konkrétních velkých projektů v oblasti životního prostředí, rozvoje dopravy (především transevropské dopravní sítě, podpora veřejné dopravy) a také v oboru energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. Aby členský stát mohl čerpat z FS, musí splňovat tyto podmínky:

- jeho hrubý národní produkt na obyvatele (HNP) nepřekročí 90% průměru EU,
- má sestavený program za cílem splnění podmínek hospodářského sblížení (tzv. konvergenční program (MMR 2015)).

3.3. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

EAFRD je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova. Nepatří však mezi strukturální fondy a nespadá tak ani do politiky hospodářské a sociální soudržnosti, nýbrž do společné zemědělské politiky EU. Jeho finanční prostředky slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství, lesnictví a k rozvoji venkovských oblastí. V ČR je spjat s tzv. Programem rozvoje venkova ČR (MMR 2015a).

Tabulka 1 Přehled fondů jako finančních nástrojů regionální politiky

Cíle	Finanční nástroj
Konvergence	Fond soudržnosti
	ERDF
	ESF
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF
	ESF
Evropská územní spolupráce	ERDF
	ESF

Zdroj: Chvojková a Květoň 2007

4. PROGRAMOVACÍ PROCEDURY

Regionální politika je postavená na sedmiletých cyklech, které fungují jako rozpočtová období Evropské unie. Celý programovací proces zahajuje Evropská komise, která před každým novým programovacím obdobím určí cíle regionální politiky, které formulují, jakým způsobem, jakými prostředky a do jakých regionů budou plynout finanční dotace. Dále také určují konkrétní výši jednotlivých příspěvků (Chvojková a Květoň 2007).

Nejdříve se tedy finanční prostředky z rozpočtu EU rozdělí jednotlivým strukturálním fondům. Dále se vyčlení prostředky jednotlivým státům a také dochází k přidělení dotací jednotlivým prioritním cílům Evropské unie. Po schválení rozpočtu strukturálních fondů jsou Evropskou komisí schváleny strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost, které vymezují priority rozvoje EU a jsou orientačním podkladem pro přípravu národních strategických dokumentů (Chvojková a Květoň 2007).

Jakmile jsou definovány jednotlivé cíle na úrovni EU, postupuje jednání mezi Evropskou unií a jednotlivými členskými státy, kdy dochází ke konzultaci všech úrovní, kterých se strukturální politika týká. Tímto je naplňován princip partnerství. Na národní úrovni následuje vypracovávání Národního rozvojového plánu ČR (Chvojková a Květoň 2007).

Národní rozvojový plán ČR (NRP ČR)

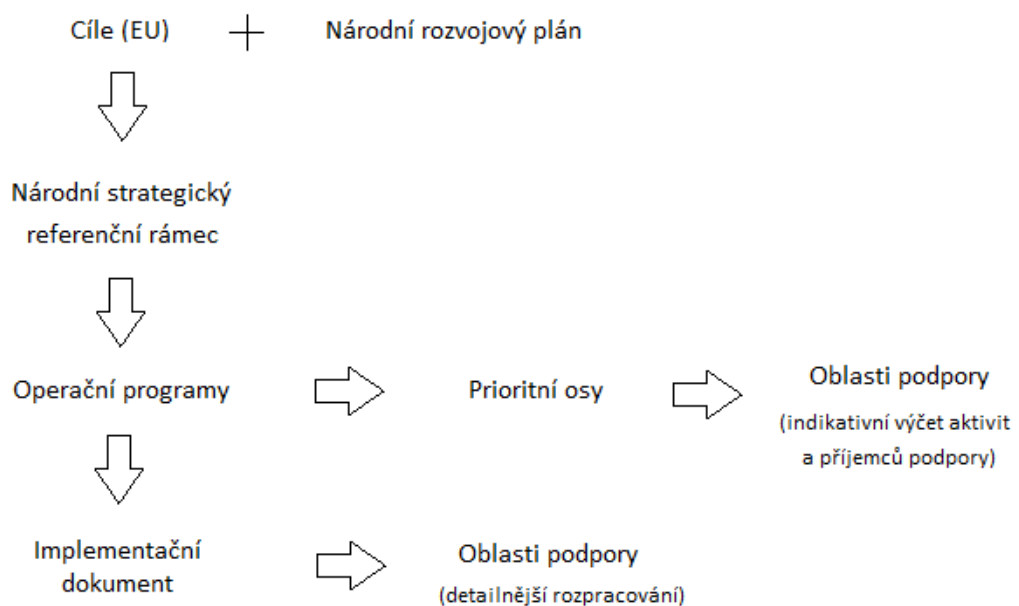
Jedná se o základní strategický dokument pro dané programovací období. Vyhodnocuje stav a vývoj země v hospodářské, sociální a politické oblasti a její cíle pro následující roky. Popisuje také strategii České republiky pro získání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU a Fondu soudržnosti. Zdůvodňuje potřeby podpor a definici cílů, jichž má být dosaženo a návrh operačních programů, které je naplní. Struktura a obsah musí být v souladu s legislativou Evropské unie. Tento dokument zpracovává Česká republika dobrovolně a není od EU vyžadován (MMR 2015b).

Národní strategický a referenční rámec (NSRR)

NSRR je zpracováván na základě Národního rozvojového plánu a cílů Evropské unie jako základní rozvojová strategie ČR. Obsahuje analýzu hospodářského vývoje České republiky, přičemž důležitou součástí je tzv. SWOT analýza, tedy vymezení silných stránek země, definování problémových oblastí, které by mohli být překážkou udržitelného rozvoje. V další části NSRR rozebírá strategické cíle a jsou definovány jednotlivé operační programy a jejich zaměření. (Chvojková 2009)

Následující schéma znázorňuje hierarchii a členění jednotlivých strategických dokumentů:

Obrázek 2 Schéma hierarchie a členění jednotlivých strategických dokumentů

Zdroj: Chvojková 2009; vlastní zpracování

4.1. Operační programy (OP)

„Operační programy jsou strategické dokumenty rámcově vymezené pro konkrétní oblast podpory (např. průmysl, infrastruktura) a tak poskytují žadatelům základní informace, na co lze prostředky EU žádat“ (Chvojková 2009, str. 11). Jsou také přímým nástrojem pro uskutečňování Národního rozvojového plánu a Národního strategického referenčního rámce. Jejich působení je vztaženo k jednotlivým cílům regionální politiky.

Každý z operačních programů platí vždy pro jednotlivá programovací období, pro která jsou stanoveny. Dílčí operační programy jsou pak dále rozpracovány do tzv. prioritních os. Tyto osy zprostředkovávají hlavní směry, které vycházejí v NRP, NSRR a dalších strategických dokumentů. Tímto se naplňují určité cíle, které má každý z jednotlivých operačních programů stanoven. Tyto osy se pak dále větví do několika oblastí podpory, které se tak stávají přímými nástroji realizace operačních programů. Tyto oblasti podpory definují již konkrétní aktivity, konečné příjemce, ale také způsob realizace u jednotlivých operačních programů. Jelikož však nejsou operační programy rozpracovány detailněji, potenciální příjemce může nalézt všechny nezbytné informace pro realizaci projektu v tzv. implementačních dokumentech (Chvojková 2009). V programovacím období 2007-2013 se ustanovilo celkem 26 operačních programů (24 na národní úrovni a 2 společné síťové).

Jednotlivé operační programy se většinou skládají z těchto částí:

- analytická část,
- strategie, globální a specifické cíle,
- definice prioritních os a oblastí podpory,
- implementační struktura (Tauer, Zemánková, Šubrtová 2009).

Pro potřeby této práce jsou zde popsány pouze tematické a regionální operační programy, spadající pod cíl Konvergence, ze kterých mohlo zájmové území čerpat finanční dotace. Operační programy určené pro Prahu a operační programy Přeshraniční spolupráce byly tedy vynechány.

U každého OP bude uvedena jeho základní charakteristika, názvy prioritních os a oblastí podpory a příklad aktivit, které je možné v rámci aktivit OP financovat.

4.1.1. OP Životní prostředí

Operační program Životní prostředí se zaměřuje na zlepšení kvality životního prostředí, což je základní podmínkou pro udržitelný rozvoj a z pohledu cestovního ruchu atraktivního a konkurenceschopného státu a jeho regionů. Vychází ze strategických dokumentů Národní rozvojový plán pro období 2007-2013 a Národní strategický referenční rámec ČR taktéž pro toto období. Program je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti. (Chvojková 2009)

Tabulka 2 Prioritní osy a oblasti podpory OP Životní prostředí

Prioritní osa 1 – Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní		
Oblast podpory	1.1	Snížení znečištění vod
	1.2	Zlepšení jakosti pitné vody
	1.3	Omezování rizika povodní
Prioritní osa 2 – Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí		
Oblast podpory	2.1	Zlepšení kvality ovzduší
	2.2	Omezování emisí
Prioritní osa 3 – Udržitelné využívání zdrojů energie		
Oblast podpory	3.1	Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem zvýšení využívání OZE pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny
	3.2	Realizace úspor energie a využití odpadního tepla
Prioritní osa 4 – Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží		
Oblast podpory	4.1	Zkvalitnění nakládání s odpady
	4.2	Odstraňování starých ekologických zátěží
Prioritní osa 5 – Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik		
Oblast podpory	5.1	Omezování průmyslového znečištění
Prioritní osa 6 – Zlepšování stavu přírody a krajiny		
Oblast podpory	6.1	Implementace a péče o území soustavy Natura

		2000
	6.2	Podpora biodiverzity
	6.3	Obnova krajinných struktur
	6.4	Optimalizace vodního režimu krajiny
	6.5	Podpora regenerace urbanizované krajiny
	6.6	Prevence sesuvů a skalních řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelných přírodních zdrojů včetně zdrojů podzemních vod
Prioritní osa 7 – Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu		
Oblast podpory	7.1	Rozvoj infrastruktury pro realizaci environmentálních vzdělávacích programů, poskytování environmentálního poradenství a environmentálních informací
Prioritní osa 8 – Technická pomoc		
Oblast podpory	8.1	Technická pomoc při přípravě, realizaci, monitorování a kontrole operací OP Životní prostředí
	8.2	Ostatní výdaje technické pomoci OP Životní prostředí

Zdroj: MMR 2013; vlastní zpracování

Příklady aktivit, které je možné z OP financovat:

- výstavba a rekonstrukce úpraven vody a zdrojů pitné vody,
- budování sběrných dvorů a skladů,
- rekultivace starých skládek,
- realizace opatření pro snížení rychlosti odtoku vody z povodí,
- snížení energetické spotřeby,
- zateplovací systémy budov (Chvojková 2009).

4.1.2. OP Doprava

Operační program Doprava je zaměřen na zlepšení dopravní infrastruktury včetně zvýšení konektivity železniční, silniční a říční dopravy v rámci tzv. transevropských dopravních sítí (TEN-T). Jedná se tedy o infrastrukturu celostátního významu. Z tohoto OP je také financován rozvoj pražského metra. Obecně je operační program Doprava zaměřen na realizaci strategických cílů Národního rozvojového plánu v oblasti dopravy. Je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti (Chvojková 2009; Tauer, Zemánková, Šubrtová 2009).

Tabulka 3 Prioritní osy a oblasti podpory OP Doprava

Prioritní osa 1 – Modernizace železniční sítě TEN-T		
Oblast podpory	1.1	Modernizace a rozvoj železničních tratí sítě TEN-T včetně železničních uzlů
	1.2	Zajištění interoperability na stávajících železničních tratích, zajištění souladu s Technickými specifikacemi pro interoperability (TSI) a rozvoj telematických systémů
Prioritní osa 2 – Výstavba a modernizace dálniční a silniční sítě TEN-T		
Oblast podpory	2.1	Modernizace a rozvoj dálnic a silnic sítě TEN-T
	2.2	Rozvoj inteligentních dopravních systémů v silniční dopravě a systémů ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti silniční dopravy.
Prioritní osa 3 – Modernizace železniční sítě mimo síť TEN-T		
Oblast podpory	3.1	Modernizace a rozvoj železniční sítě mimo síť TEN-T
Prioritní osa 4 – Modernizace silnic I. třídy mimo TEN-T		
Oblast podpory	4.1	Rekonstrukce a modernizace na silnicích I. třídy mimo TEN-T
Prioritní osa 5 – Modernizace a rozvoj pražského metra a systémů řízení silniční dopravy v hl. m. Praze		
Oblast podpory	5.1	Rozvoj sítě metra v Praze
	5.2	Zavádění systémů řízení a regulace silničního

		provozu v Praze
Prioritní osa 6 – Podpora multimodální nákladní přepravy a rozvoj vnitrozemské vodní dopravy		
Oblast podpory	6.1	Podpora multimodální nákladní přepravy
	6.2	Rozvoj a modernizace vnitrozemských vodních cest sítě TEN-T a mimo TEN-T
	6.3	Podpora modernizace říčních plavidel

Zdroj: MMR 2013; vlastní zpracování

Příklady aktivit, které je možné z OP financovat:

- modernizace důležitých železničních uzlů,
- budování obchvatů a zklidňování dopravy v obydlené zástavbě,
- realizace technických opatření vedoucí k minimalizaci negativních vlivů na životní prostředí,
- zlepšení stavu infrastruktury,
- modernizace říčních plavidel (Chvojková 2009).

4.1.3. OP Podnikání a inovace

Operační program Podnikání a inovace je nástrojem realizace Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na programovací období 2007 – 2013. Globálně je jeho cílem zvýšení konkurenceschopnosti české ekonomiky a zlepšení úrovně průmyslu a služeb na úroveň hlavních průmyslových zemí Evropy. V rámci národní a regionální úrovně je zaměřen na podporu průmyslu a malého a středního podnikání. Je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (Chvojková 2009).

Tabulka 4 Prioritní osy a oblasti podpory OP Podnikání a inovace

Prioritní osa 1 – Vznik firem		
Oblast podpory	1.1	Podpora začínajícím podnikatelům
	1.2	Využití nových finančních nástrojů
Prioritní osa 2 – Rozvoj firem		
Oblast podpory	2.1	Bankovní nástroje podpory malých a středních podniků
	2.2	Podpora nových výrobních technologií, ICT a

		vybraných strategických služeb
Prioritní osa 3 – Efektivní energie		
Oblast podpory	3.1	Úspory energie a obnovitelné zdroje energie
Prioritní osa 4 - Inovace		
Oblast podpory	4.1	Zvyšování inovační výkonnosti podniků
	4.2	Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj
Prioritní osa 5 – Prostředí pro podnikání a inovace		
Oblast podpory	5.1	Platformy spolupráce
	5.2	Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů
	5.3	Infrastruktura pro podnikání
Prioritní osa 6 – Služby pro rozvoj podnikání		
Oblast podpory	6.1	Podpora poradenských služeb
	6.2	Podpora marketingových služeb
Prioritní osa 7 – Technická pomoc		
Oblast podpory	7.1	Technická pomoc při řízení a implementaci OPPI
	7.2	Ostatní technická pomoc

Zdroj: MMR 2013; vlastní zpracování

Příklady aktivit, které je možné z OP financovat:

- zlepšení přístupu zejména vznikajících firem k finančním prostředkům,
- zvýšení zájmu o podnikání, usnadnění vstupu novým subjektům do podnikání,
- posílit vývojové a inovační kapacity podniků, které provádějí vlastní výzkum, vývoj a inovaci,
- investice do infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů v podnicích (Chvojková 2009).

4.1.4. OP Výzkum a vývoj pro inovace

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace je především zaměřen na podporu výzkumu a vývoje v ČR, tedy zajišťování růstu, konkurenceschopnosti a tvorby pracovních míst. Dílčími cíly je posílení výzkumu a vývoje v regionech a efektivní přenos výsledků výzkumu a vývoje na zvýšení vzdělávacích kapacit na vysokých školách. Tento program je podporován taktéž z Evropského fondu pro regionální rozvoj (Chvojková 2009).

Tabulka 5: Prioritní osy a oblasti podpory OP Výzkum a vývoj pro inovace

Prioritní osa 1 – Evropská centra excelence		
Oblast podpory	1.1	Evropská centra excelence
Prioritní osa 2 – Regionální V a V centra		
Oblast podpory	2.1	Regionální V a V centra
Prioritní osa 3 – Komercializace, popularizace a internacionalizace VaV		
Oblast podpory	3.1	Komercializace výsledků výzkumných organizací a ochrana jejich duševního vlastnictví
	3.2	Propagace a informovanost o výsledcích VaV
	3.3	Výzkumná spolupráce se zahraničními partnery
Prioritní osa 4 – Infrastruktura pro výzkum a vývoj na vysokých školách spojený s výukou a s přímým dopadem na nárůst lidských zdrojů pro výzkumné a vývojové aktivity		
Prioritní osa 5 – Technická pomoc		

Zdroj: MMR 2013; vlastní zpracování

Příklady aktivit, které je možné z OP financovat:

- rekonstrukce a rozšíření kapacit ve vývojových laboratořích a jejich vybavení moderní technikou,
- zajištění ochrany duševního vlastnictví včetně nezbytných nákladů,
- výstavba, rekonstrukce a rozšíření kapacit veřejných vysokých škol (Chvojková 2009).

4.1.5. OP Lidské zdroje a zaměstnanost

Globálním cíle operačního programu Lidské zdroje a nezaměstnanost je zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti lidí v České republice na úroveň průměru top deseti členských států Evropské unie. Tím je zajištěna realizace strategických cílů Národního rozvojového plánu pro programovací období 2007 – 2013. Dále se tento operační program zaměřuje na podporu sociální integrace a rovných příležitostí a mezinárodní spolupráci. Aktivity jsou financovány z Evropského sociálního fondu v oblasti rozvoje lidských zdrojů (Chvojková 2009).

Tabulka 5 Prioritní osy a oblasti podpory OP Lidské zdroje a zaměstnanost

Prioritní osa 1 - Adaptibilita		
Oblast podpory	1.1	Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků
	1.2	Zvýšení adaptability zaměstnanců restrukturalizovaných podniků
Prioritní osa 2a – Aktivní politiky trhu práce (Konvergence)		
Prioritní osa 2b – Aktivní politiky trhu práce (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)		
Oblast podpory	2.1	Posílení aktivních politik zaměstnanosti
	2.2	Modernizace institucí a zavedení systému kvality služeb zaměstnanosti a jejich rozvoj
Prioritní osa 3 – Sociální integrace a rovné příležitosti		
Oblast podpory	3.1	Podpora sociální integrace a sociálních služeb
	3.2	Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit
	3.3	Integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce
	3.4	Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života
Prioritní osa 4a – Veřejná správa a veřejné služby (Konvergence)		
Prioritní osa 4b – Veřejná správa a veřejné služby (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)		
Oblast podpory	4.1	Posilování institucionální kapacity a efektivnosti státní správy
	4.2	Posilování institucionální kapacity a efektivnosti samosprávních celků
Prioritní osa 5a – Mezinárodní spolupráce (Konvergence)		
Prioritní osa 5b – Mezinárodní spolupráce (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)		
Oblast podpory	5.1	Mezinárodní spolupráce
Prioritní osa 6a – Technická pomoc (Konvergence)		
Prioritní osa 6b – Technická pomoc (Regionální konkurenceschopnost a		

zaměstnanost)		
Oblast podpory	6.1	Podpora řízení, implementace a kontroly operací OP LZZ

Zdroj: MMR 2013; vlastní zpracování

Příklady aktivit, které je možné z OP financovat:

- podpora vzdělávání zaměstnavatelů,
- podpora a poradenství při zavádění moderních systémů řízení,
- tvorba nových vzdělávacích programů pro zaměstnance,
- uplatňování pružných forem organizace (Chvojková 2009).

4.1.6. OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Cílem operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost je rozvoj společnosti a zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky České republiky prostřednictvím kvalitního a moderního systému celoživotního vzdělávání v podobě zlepšování kvality vzdělávání na úrovni všech typů škol. Tento operační program je financován z Evropského sociálního fondu v oblasti rozvoje lidských zdrojů (Chvojková 2009).

Tabulka 6 Prioritní osy a oblasti podpory OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání		
Oblast podpory	1.1	Zvyšování kvality ve vzdělávání
	1.2	Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
	1.3	Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení
Prioritní osa 2 – Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj		
Oblast podpory	2.1	Vyšší odborné vzdělávání
	2.2	Vysokoškolské vzdělávání
	2.3	Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji
	2.4	Partnerství a síť
Prioritní osa 3 – Další vzdělávání		
Oblast podpory	3.1	Individuální další vzdělávání

	3.2	Podpora nabídky dalšího vzdělávání
Prioritní osa 4a – Systémový rámec celoživotního učení (Konvergence)		
Prioritní osa 4b – Systémový rámec celoživotního učení (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)		
Oblast podpory	4.1	Systémový rámec počátečního vzdělávání
	4.2	Systémový rámec terciárního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji
	4.3	Systémový rámec dalšího vzdělávání
Prioritní osa 5a – Technická pomoc (Konvergence)		
Prioritní osa 5b – Technická pomoc (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)		
Oblast podpory	5.1	Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu
	5.2	Informovanost a publicita programu
	5.3	Absorpční kapacita subjektů implementujících program

Zdroj: MMR 2013; vlastní zpracování

Příklady aktivit, které je možné z OP financovat:

- vytváření podmínek pro metodickou podporu tvorby školních vzdělávacích programů,
- zavádění nových vyučovacích metod s důrazem na mezipředmětové vazby,
- zavádění nových studijních oborů na vysokých školách,
- vytváření podmínek pro dlouhodobé hostování kvalifikovaných učitelů,
- podpora informačních center ve školách (Chvojková 2009).

4.1.7. Integrovaný OP

Integrovaný operační program je zaměřen na podporu rozvoje cestovního ruchu, kultury, péče o zdraví, bydlení a veřejné správy a posílení atraktivity, konkurenceschopnosti a kvality života ve venkovských a městských regionech ČR. Doplňuje operační a regionální operační program a je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (Chvojková 2009).

Tabulka 7 Prioritní osy a oblasti podpory Integrovaného OP

Prioritní osa 1a – Modernizace veřejné správy (Konvergence)		
Prioritní osa 1b – Modernizace veřejné správy (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)		
Oblast podpory	1.1	Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě
Prioritní osa 2 – Zavádění ICT v územní veřejné správě		
Oblast podpory	2.1	Služby v oblasti sociální integrace
	2.2	Služby v oblasti veřejného zdraví
	2.3	Služby v oblasti zaměstnanosti
	2.4	Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik
Prioritní osa 4a – Národní podpora cestovního ruchu (Konvergence)		
Prioritní osa 4b – Národní podpora cestovního ruchu (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)		
Oblast podpory	4.1	Národní podpora cestovního ruchu
Prioritní osa 5 – Národní podpora územního rozvoje		
Oblast podpory	5.1	Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví
	5.2	Zlepšení prostředí v problémových sídlištích
	5.3	Modernizace a rozvoj systémů tvorby územních politik
Prioritní osa 6a – Technická pomoc (Konvergence)		
Prioritní osa 6b – Technická pomoc (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)		
Oblast podpory	6.1	Aktivity spojené s řízením IOP
	6.2	Ostatní náklady technické pomoci IOP

Zdroj: MMR 2013; vlastní zpracování

Příklady aktivit, které je možné z OP financovat:

- výstavba datových sítí pro potřeby služeb veřejné správy,
- zvýšení úrovně zabezpečení elektronických sítí a služeb,
- vytváření a integrace registrů veřejné správy,

- revitalizace veřejných prostranství v rámci problémových sídlišť (Chvojková 2009).

4.1.8. Regionální OP

Regionální operační programy se zaměřují na jednotlivé regiony soudržnosti (NUTS II) a prostřednictvím prioritních os usilují o řešení problémů, které jsou pro daný region typické. Každý region soudržnosti, kromě Prahy, má svůj vlastní ROP (Tauer, Zemánková, Šubrtová 2009).

4.1.9. OP Střední Čechy

Operační program Střední Čechy, které jsou územně shodné se Středočeským krajem, se soustředí na podporu rozvoje regionu ve třech oblastech: v dopravě, cestovním ruchu a integrovaném rozvoji území. Zaměřuje se tedy hlavně na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu, modernizace prostředků veřejné dopravy, rozvoj cestovního ruchu, zlepšování podmínek k životu v obcích atd. ROP Střední Čechy spadá do cílu Konvergence a je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ROP Střední Čechy 2008; MMR 2015c).

Tabulka 8 Prioritní osy a oblasti podpory ROP Střední Čechy

Prioritní osa 1 - Doprava		
Oblast podpory	1.1	Regionální dopravní infrastruktura
	1.2	Udržitelné formy veřejné dopravy
Prioritní osa 2 – Cestovní ruch		
Oblast podpory	2.1	Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu
	2.2	Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu
	2.3	Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje
Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území		
Oblast podpory	3.1	Rozvoj regionální center
	3.2	Rozvoj měst
	3.3	Rozvoj venkova
Prioritní osa 4 – Technická pomoc a absorpční kapacita		

Oblast podpory	4.1	Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu
	4.2	Informovanost a publicita programu
	4.3	Absorpční kapacita regionálních aktérů

Zdroj: MMR 2013; vlastní zpracování

Příklady aktivit, které je možné z OP financovat:

- rekonstrukce, modernizace a výstavba souvislých úseků silnic II. a III. třídy,
- výstavba cyklistických stezek a cyklistických pruhů ve všech oblastech s potenciálem rozvoje pravidelné cyklistické dopravy a budování turistických stezek,
- odstraňování dopravních závad, úprava nebezpečných míst,
- rekonstrukce nevyhovujících a výstavba nových zastávek veřejné dopravy
- obnova vozového s důrazem na ekologický provoz (Chvojková 2009).

V novém programovacím období 2014 – 2020 došlo k některým změnám, které spočívají v spojení některých operačních programů v jeden, čímž se zlepšila jejich přehlednost. Konkrétně se jedná o OP Výzkum a vývoj pro inovace a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, které v novém programovacím období najdeme společně pod OP Výzkum, vývoj a vzdělávání. Dále se potom spojily Regionální operační programy s Integrovaným operačním programem pod Integrovaný regionální operační program. Také OP programy pro Hlavní město Prahu se spojily pod jeden, a to OP Praha pól růstu.

V následující tabulce jsou zpřehledňovány operační programy za programovací období 2007 – 2013 a 2014 – 2020:

Tabulka 9 Porovnání OP za programovací období 2007 – 2013 a 2014 - 2020

Programy 2007-2013	Programy 2014 - 2020
OP Doprava	OP Doprava
OP Životní prostředí	OP Životní prostředí
OP Podnikání a inovace	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP Výzkum a vývoj pro inovace	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	OP Zaměstnanost
OP Technická pomoc	OP Technická pomoc
Program rozvoje venkova	Program rozvoje venkova
OP Rybářství	OP Rybářství
Integrovaný operační program	Integrovaný regionální operační program
ROP Severozápad	
ROP Severovýchod	
ROP Moravskoslezsko	
ROP Střední Morava	
ROP Střední Čechy	
ROP Jihovýchod	
ROP Jihozápad	
OP Praha Konkurenceschopnost	OP Praha pól růstu
OP Praha Adaptabilita	

Zdroj: MMR 2015

5. MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE OBCÍ

Prvním výraznějším projevem uskutečňování regionální politiky v České republice po roce 1989 bylo přijetí Zásad regionální politiky vlády ČR v roce 1992 (aktualizovány v roce 1998), a to především ze dvou důvodů. Jedním z důvodů bylo zahájení přípravy ČR pro vstup do Evropské unie. V roce 1997 proběhlo první zhodnocení předpokladů pro náš vstup do EU Evropskou komisí, která konstatovala, že regionální politika v ČR prakticky neexistuje a to představuje vážnou překážku pro přijetí.

V devadesátých letech se během hospodářské krize začaly prohlubovat disparity jednotlivých regionů a tento stav vyžadoval vytvoření jednotného legislativního, programového a nástrojového rámce pro uplatňování regionální politiky. I v současné době jsou tyto regionální disparity patrné a cílem regionální politiky je tyto rozdíly snižovat. Když se tedy po vstupu do EU otevřela možnost získání finančních prostředků určených k realizaci rozvojových záměrů obcí a regionů a tedy i obecnému regionálnímu rozvoji, obce se začaly sdružovat za účelem spolupráce při čerpání těchto finančních zdrojů. To vyvolalo prudký nárůst zakládání dobrovolných svazků obcí, obecně označovaných jako mikroregiony. Často se tak stala obec členem více než jednoho mikroregionu a navázala tak spolupráci i s jinými subjekty (Postránecký 2010).

Pro rozvoj obcí je vzájemná spolupráce klíčová. Umožňuje jim realizovat rozvojové záměry, uskutečňovat projekty, což je pro samostatnou obec velice náročné, a společně čerpat finanční prostředky z Evropské Unie. Problematiku rozvoje vymezuje přímo zákon o obcích č. 128/2000 Sb. Mimo jiné určuje přímo formy spolupráce, která se uskutečňuje zejména

- a) na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,*
- b) na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí,*
- c) zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona dvěma nebo více obcemi.*

V následující části jsou vybrány ty formy spolupráce, které fungují ve sledovaném mikroregionu.

Dobrovolný svazek obcí

Jedná se o nejčastější druh spolupráce mezi obcemi v ČR a je přímo definován zákonem o obcích. Obvykle se sdružují obce v územně ucelené celky, které mají společné např. přírodní prvky (Mikroregion Jizerské hory) nebo společnou historickou minulost (Svazek obcí Panství hradu Veveří). Členy mohou být pouze obce, nikoliv i jiné právnické nebo fyzické osoby (Galvasová 2007).

Podle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích mohou být předmětem činnosti dobrovolného svazku obcí například:

- úkoly v oblasti školství, kultury, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu,
- správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů,
- budování technické a dopravní infrastruktury,
- správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, kulturních a sportovních zařízení atd.

Nejčastěji se však zakládají svazky za účelem regionálního rozvoje a cestovního ruchu. Přičemž úspěšnost spolupráce spočívá v aktivním zapojení všech členským obcí a také významným prvkem je pozice manažera. Občané obcí zapojených do svazku, mají právo se účastnit na zasedání orgánu svazku, podávat písemné návrhy ve věcech působnosti svazku nebo se vyjadřovat k návrhu jeho rozpočtu. Svazky obcí jsou také základem pro další typy spolupráce, zejména místní akční skupiny nebo euroregiony (Galvasová 2007).

Smlouva ke splnění konkrétního úkolu

Přestože tato forma spolupráce vznikla až v roce 2000 v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, stala se jednou z nejpoužívanějších. Smlouva uzavírá za účelem splnění konkrétního úkolu, který většinou přesahuje hranice jednotlivé obce, jako například zajištění sběru a odvozu domovního odpadu apod. Smlouvu mohou uzavřít pouze obce (Galvasová 2007).

Místní akční skupiny (MAS)

Místní akční skupiny jsou zakládány veřejnými subjekty (dobrovolné svazky obcí, příspěvkové organizace atd.) a soukromými subjekty (osoby samostatně výdělečně činné, obchodní společnosti, občanská sdružení) za účelem partnerství. Hlavní náplní je spolupráce na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finančních prostředků z EU a z národních programů metodou LEADER (Národní síť MAS ČR 2015).

„**Metoda LEADER** je založena na principu zdola-nahoru. Veškeré náměty a projekty by měly vycházet z myšlenek a podnětů místních venkovských subjektů a občanů, tedy zdola, nikoliv direktivně řízeny krajskou, státní nebo evropskou politickou mocí shora. Čím více subjektů je v regionu zapojeno, tím lépe pro šíří nápadů a také pro transparentnost působení MAS“ (Národní síť MAS ČR 2015).

6. SPOLUPRÁCE MEZI OBCEMI NA ÚZEMÍ MIKROREGIONU MLADOBOLESLAVSKÝ VENKOV

Svazek obcí Mladoboleslavský venkov

Vznikl v roce 2000 vzájemnou dohodou devatenácti obcí (Boreč, Dolní Slivno, Doubravička, Horní Slivno, Hrušov, Chotětov, Jizerní Vtelno, Kluky, Košátky, Kovanec, Krnsko, Kropáčová Vrutice, Mečeříž, Nemyslovice, Niměřice, Skalsko, Sovínky, Velké Všelisy, Vrátno). Později přistoupili obce Pětikozly, Sedlec, Strenice, Bezno a Katusice.

Kladl si za cíl vzájemnou spolupráci a společnými aktivitami dosáhnout zlepšení stávajících sociálních a společenských podmínek venkovského života, ekonomické situace, vybavenosti a technické infrastruktury obcí. Chtějí obecně přispět k vytvoření předpokladů trvale udržitelného rozvoje mladoboleslavského venkova podporou strukturálních změn zemědělského podnikání a rozvojem podnikání na venkově. Pro dosažení těchto cílů se zavázali ke společnému postupu při využívání programů, jakými jsou programy obnovy venkova a předvstupní programy Evropské unie.

V období let 2000 – 2006 v rámci programu SAPARD realizovali několik projektů. Jednalo se například o projekt na záchranu a rekonstrukci Žertova statku (DSO Mladoboleslavský venkov 2012).

Všeobecně DSO Mladoboleslavský venkov za dobu své existence vykazoval jen velmi malou aktivitu a těžil jen málo z výhod, které z tohoto uskupení plynou, jako například finanční dotace z EU. Za dobu své existence nebyl v rámci strukturálních fondů EU zrealizován jediný projekt.

K 17. 2. 2014 Dobrovolný svazek Mladoboleslavský venkov ukončil svou činnost.

Místní akční skupina Mladoboleslavský venkov

MAS vznikla v roce 2012 a tvořili jí původní členové Dobrovolného svazku obcí Mladoboleslavský venkov. K 1. 1. 2015 je členem MAS 38 obcí, městysů a malých měst, 8 podnikatelských společností, 5 osob samostatně výdělečně činných,

8 neziskových organizací a 3 fyzické osoby (MAS Mladoboleslavský venkov 2015a). V roce 2014 byla vytvořena strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014-2020.

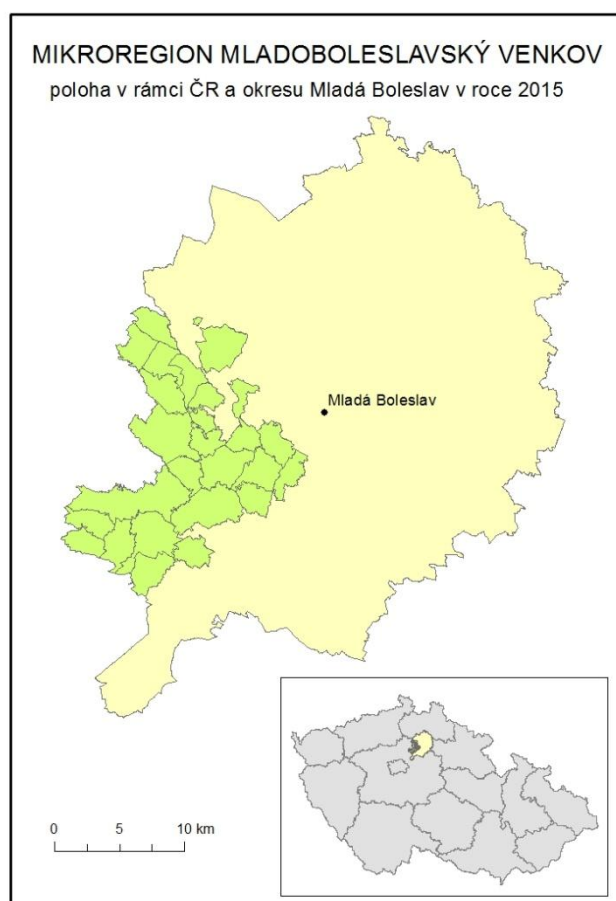
I když MAS funguje zatím velice krátkou dobu, vykazuje aktivitu a realizuje své vlastní projekty. V roce 2014 získala dotaci ze Středočeského Fondu podpory malého a středního podnikání pro projekt Podpora malého a středního podnikání v oblasti Mladoboleslavského venkova a realizovala projekt Děti svému okolí, který navazuje na projekt Škoda Auto a. s. s názvem „Za každé prodané auto v ČR jeden zasazený strom“. Jedná se o vysazení nových dřevin na veřejných plochách za účelem utužování vztahu mezi místní veřejností a zelení. Pro zvýšení atraktivity pro děti došlo k opatření stromů jmenovkami dětí, které strom vysadily, a které se o strom budou, v případě zájmu, starat.

Za období 2016 – 2022 se MAS Mladoboleslavský venkov chystá rozdělit finanční prostředky ve výši 42 milionů Kč (předběžná alokace) z Programu rozvoje venkova a Integrovaného regionálního operačního programu (MAS Mladoboleslavský venkov 2015b).

7. ZÁKLADNÍ GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

Mikroregion Mladoboleslavský venkov se rozprostírá na jižním okraji okresu Mladá Boleslav a částečně okresu Mělník a v současné době zahrnuje 38 obcí, které jsou sdruženy pod MAS Mladoboleslavský venkov. Díky svým specifickým půdním a klimatickým podmínkám patřilo vždy toto území mezi nejvyspělejší v oblasti zemědělské výroby. V současné době velice ovlivňuje charakter území firma Škoda Auto, a. s., která je největším zaměstnavatelem v regionu. Na toto odvětví jsou dále napojeny další firmy, zabývající se výrobou komponentů pro vozy Škoda, které sídlí v okolí (MAS Mladoboleslavský venkov 2014).

Obrázek 3 Poloha mikroregionu Mladoboleslavský venkov v rámci okresu a ČR

Zdroj: ArcMap, ARCDATA Praha, Mikroregion Mladoboleslavský venkov; vlastní zpracování

Území mikroregionu Mladoboleslavský venkov je součástí České křídové pánve. Do severní části území zasahuje Středožizerská tabula a na jihu přechází v Dolnožizerskou tabuli. Podklad tvoří vápnité a vápnitohlíbovitě pískovce. Reliéf tvoří členité pahorkatiny s výškově jednotným plošinným povrchem, zvláště hluboká neckovitá až kaňonovitá údolí Košáteckého a Strenického potoka. Nadmořská výška se pohybuje od 180 do 280 m n. m. (Demek 2006).

Z hlediska klimatických podmínek, zkoumaná oblast leží z části v klimatické oblasti třídy T2 (okolí Mladé Boleslavi) a směrem k severu území přechází do klimatické oblasti třídy MT2. Obě kategorie jsou charakterizovány dlouhým teplým a suchým létem a krátkou mírnou zimou s minimální sněhovou pokrývkou. Průměrná roční teplota dosahuje 8,3° C. Za celý rok spadne jen nízké množství srážek (Quitt 1971).

Území mikroregionu leží v povodí Labe. Nejvýznamnějším tokem je v této oblasti řeka Jizera ve východním okraji, Strenický potok na severu a Košátecký potok na západě území.

Z hlediska půdního pokryvu převládají vysoce kvalitní hnědozemě, což v kombinaci s teplým klimatem tuto oblast řadí k nejúrodnějším v České republice. V okolí toku řeky Jizery se naházejí také fluvizemě.

Obyvatelstvo

V lokalitě Mladoboleslavského venkova se v současné době žije 20 917 obyvatel. Téměř polovina jsou ženy a to přesně 49,25%, což je stav ke konci roku 2014 (ČSÚ 2014a). Počet obyvatel se v posledních letech zvyšuje a to i v porovnání s průměrnými údaji České Republiky. Nejvíce se na tomto podílí Kosmonosy a také značně se rozrůstající obec Bradlec. V této lokalitě dochází k nárůstu obyvatel v rozmezí 500 až 600 ročně (MAS Mladoboleslavský venkov 2014).

Také věková struktura se odlišuje od průměru České Republiky. V této oblasti je větší podíl mladší části (děti do 15 let) a populace v produktivním věku (ČSÚ 2014b). Je to dáno samozřejmě příznivými podmínkami - zejména pracovními příležitostmi pro mladší lidi. I v této situaci je pro budoucnost významný podíl kategorie osob, starších 65 let, jelikož hrozí postupné stárnutí populace.

Většina obcí má index stáří menší, nežli udávají celkové průměry a ve spoustě obcí je větší množství dětí než seniorů. Lepší situace se nacházela při vývoji od roku 2001 a nyní se obě kategorie vyrovnávají. V pokračování tohoto trendu by mohlo dojít ke změně podmínek těchto skupin (MAS Mladoboleslavský venkov 2014).

Doprava

Celý mikroregion charakterizuje velmi dobrá dopravní dostupnost. Zkoumané území se nachází v blízkosti města Mladá Boleslav a také přímo u trasy (silnice R10) mezi Prahou a Libercem. Všechny obce jsou propojeny komunikacemi, většinou v relativně dobrém stavu. Místní komunikační síť je tedy vyhovující jak z hlediska hustoty dopravní sítě, tak samotným vedením tras.

Velmi významným aspektem z hlediska dopravy je i existence železniční tratě, která protíná mikroregion od jihozápadu k severovýchodu. Jedná se o železniční koridor Praha – Všetaty – Turnov, která umožňuje provoz jak osobních vlaků, tak rychlíků.

Zemědělství

Jak již bylo řečeno, území mikroregionu patří díky klimatickým podmínkám a složení půd k nejúrodnějším oblastem v České republice. Probíhá tedy tady intenzivní zemědělství a od toho se také odvíjí struktura a rozložení pozemků, a také skutečnost, že je tu nízký podíl luk a pastvin. Také podíl lesů je velmi malý, kromě severozápadní oblasti mikroregionu, kde přechází v CHKO Kokořínsko (MAS Mladoboleslavský venkov 2014).

Průmysl

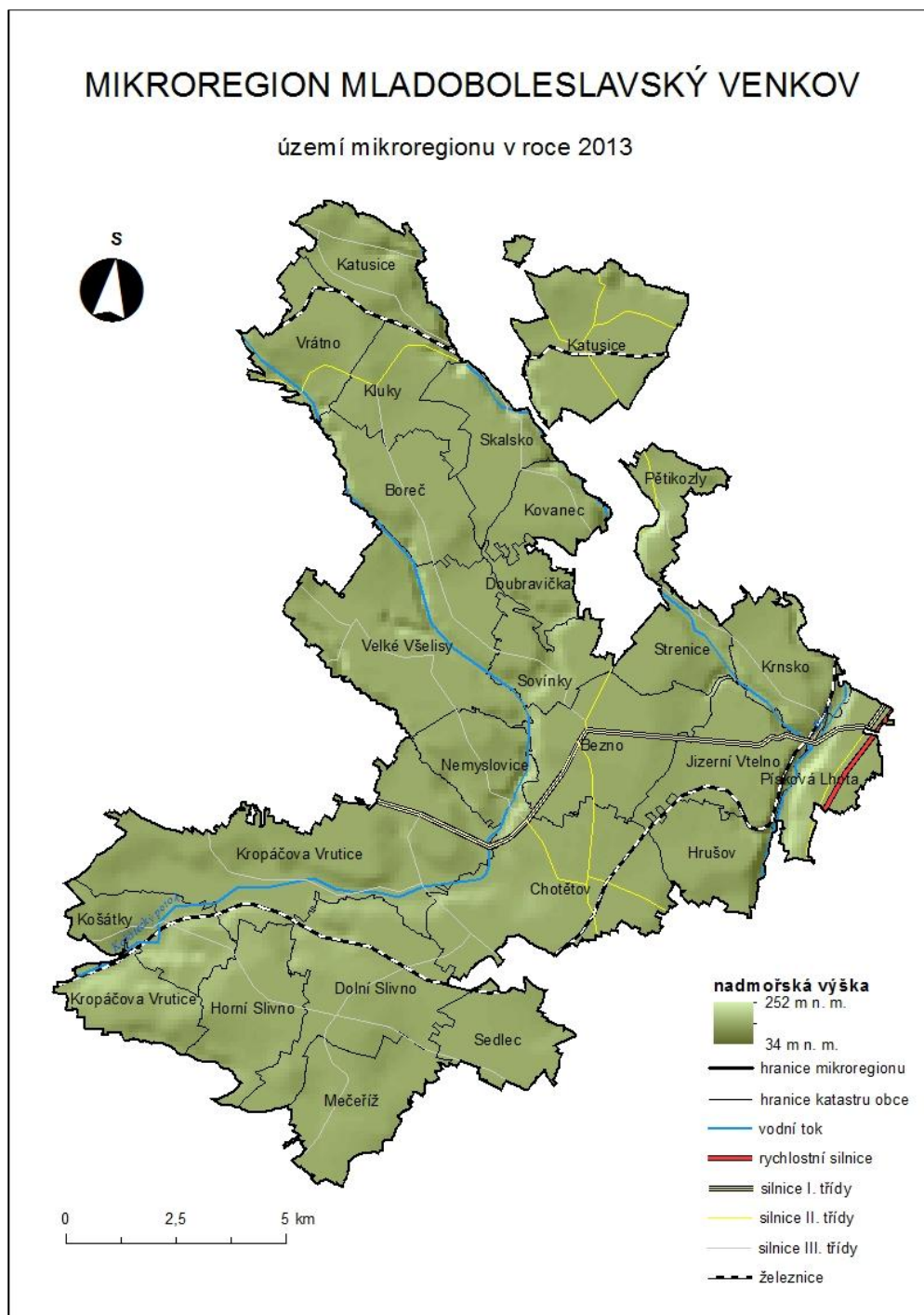
V této oblasti je také velmi rozvinutá průmyslová výroba a to hlavně díky sídlu firmy Škoda auto, a. s., která zároveň figuruje jako největší zaměstnavatel v okrese. Důsledkem je také nízká míra nezaměstnanosti a velký počet menších podnikatelských subjektů přímo či nepřímo napojených na firmu Škoda Auto (MAS Mladoboleslavský venkov 2014).

Cestovní ruch

Území mikroregionu Mladoboleslavský venkov není příliš atraktivní oblast z hlediska cestovního ruchu, jelikož se zde nenacházejí žádné významné turistické cíle.

Výhodou je však sousedství s velmi oblíbenou CHKO Kokořínsko a také nepříliš vzdálenou oblastí Českého ráje. Na Mladoboleslavsku se také nachází dochovaná lidová architektura, jako například zvonice, statky, množství tradičních roubených chalup (MAS Mladoboleslavský venkov 2014).

Obrázek 4 Mapa mikroregionu Mladoboleslavský venkov

Zdroj: ArcMap, ARCDATA Praha, Mikroregion Mladoboleslavský venkov; vlastní zpracování

8. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Pro potřeby mé práce jsem zvolila metodu dotazníkového šetření, které bylo především zacíleno na problematiku čerpání dotací z fondů Evropské unie. Tuto metodu jsem zvolila proto, že je jednoduchá na zpracování a vyhodnocení a také pohodlná pro respondenty.

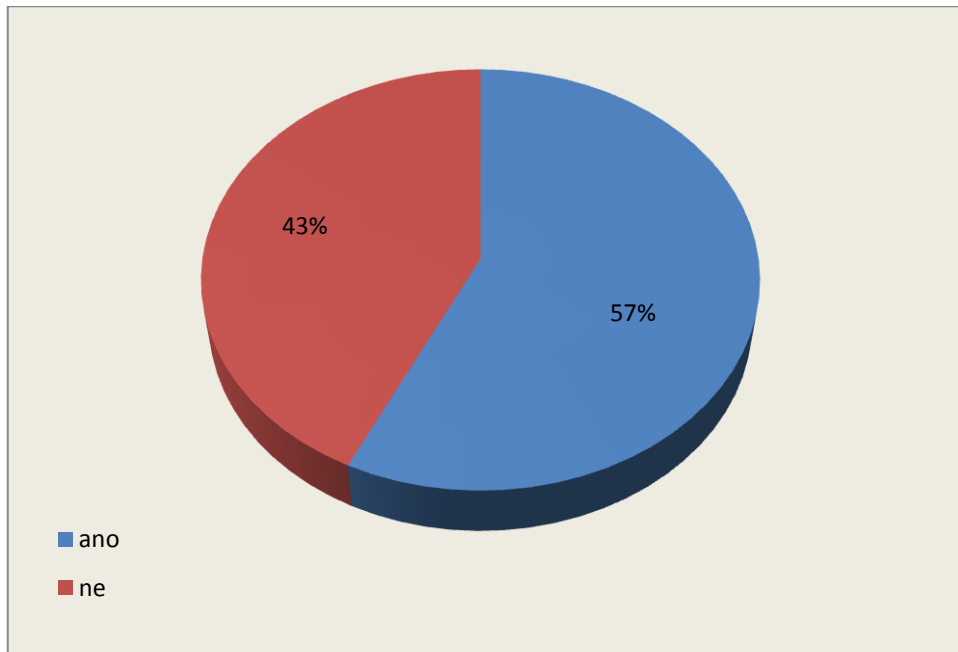
Dotazník jsem koncipovala tak, aby bylo pro respondenty vyplňování co nejsnadnější. Všechny otázky jsou uzavřeného charakteru, případně s možností vlastní odpovědi.

Šetření probíhalo od 24. 3. 2015 do 15. 4. 2015 a bylo určeno pro starosty, případně místostarosty obcí, které byli členy Dobrovolného svazku obcí Mladoboleslavský venkov. Dotazník byl převeden do elektronické podoby a po předchozím telefonickém kontaktování rozeslán zastupitelům obcí. Z celkových 24 členů DSO Mladoboleslavský venkov se šetření zúčastnilo 14 obcí a celková návratnost dotazníků činila 83%.

Celkově se dotazník soustředí na tři oblasti. V první části jsou respondenti dotazováni, zda obec, kterou zastupují, má zpracovaný rozvojový dokument a dále následují otázky, které se tohoto tématu týkají. Tyto otázky se sice tématu výzkumu dotýkají pouze nepřímo, avšak rozvojový dokument je důležitým prvkem při plánování rozvoje obce a tím také následnému čerpání z fondů EU. Druhá část dotazníku se již zaměřuje přímo na problematiku čerpání fondů. Poslední část dotazníku se týká MAS Mladoboleslavský venkov. Respondenti jsou dotazováni, zda by obec, kterou zastupují, měla zájem se aktivně zapojit do činnosti MAS a na jaké oblasti by finanční podpora měla být především zaměřována.

V úvodní otázce jsem se ptala, jakou obec respondent zastupuje pro přehled obcí, které se do šetření zapojily. Jejich seznam s počty obyvatel je přiložen v přílohách. Jak již bylo řečeno, šetření se zúčastnilo 14 obcí z 24, což činí 58%. Dále se již otázky týkaly rozvojových dokumentů.

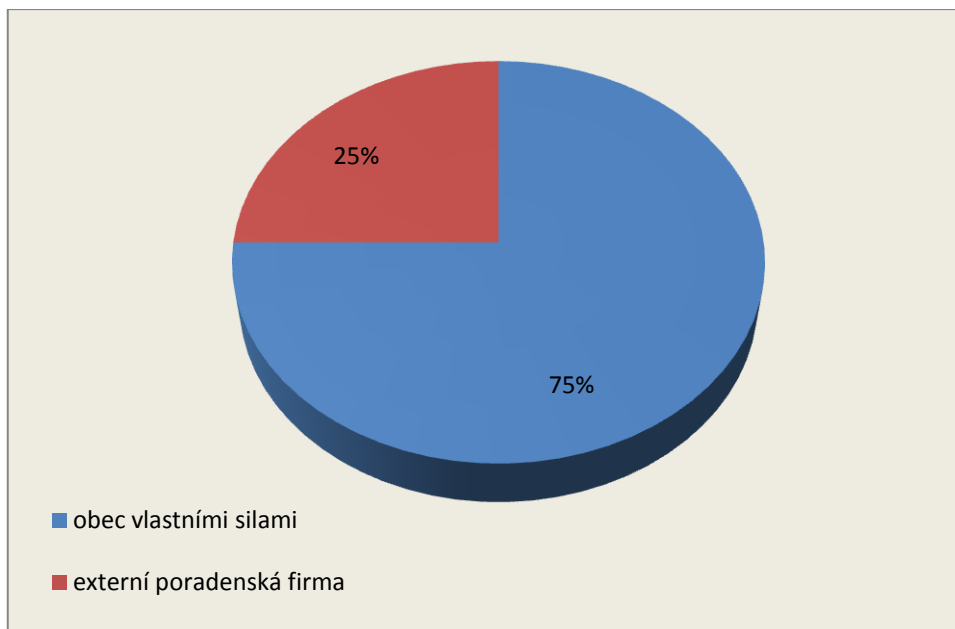
Graf 1 Má Vaše obec zpracovaný komplexní rozvojový dokument (např. strategie, strategický plán, program, koncepce rozvoje, plán obnovy – NE územní plán)?

Jak je znázorněno na grafu č. 1, nepatrně převažují obce, které mají rozvojový dokument zpracovaný. Je zajímavé, že tento fakt není závislý na velikosti obce. Obce, u kterých by se to vzhledem k počtu obyvatel dalo předpokládat spíše, rozvojový dokument nemají a naopak menší obce ano. Část z nich má dokument zveřejněný na stránkách obce.

Nyní následují otázky pro respondenty, jejichž obec má zpracovaný rozvojový dokument.

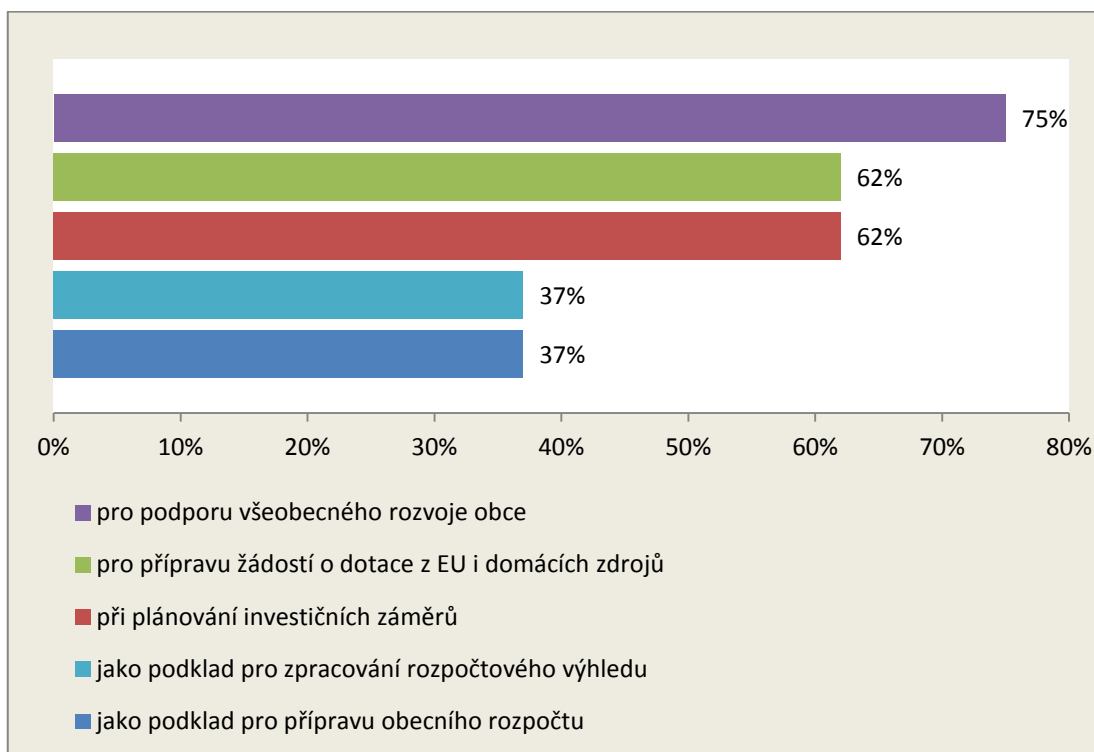
Graf 2 Kdo dokument zpracoval?

Na grafu č. 2 můžeme vidět, že drtivá většina obcí si strategický dokument zpracovala vlastními silami a jen malá část využila služeb externí poradenské firmy. Dá se předpokládat, že důvod, proč se obce rozhodly vypracovat dokument svépomocí, je hlavně finančního rázu. Většina obcí mikroregionu Mladoboleslavský venkov má méně jak 500 obyvatel, což je pro tuto oblast velmi typické. Často se tedy potýkají s nedostatkem financí, tudíž nezbývají prostředky na využití služeb poradenské firmy. Vzhledem k tomu, že si tedy většina obcí dokument zpracovala sama, se tyto dokumenty obsahově i rozsahem liší. Některé zahrnují stručnou analýzu obce, obecné strategie rozvoje, SWOT analýzu a dále připravované záměry na následující programovací období a některé obsahují pouze záměry.

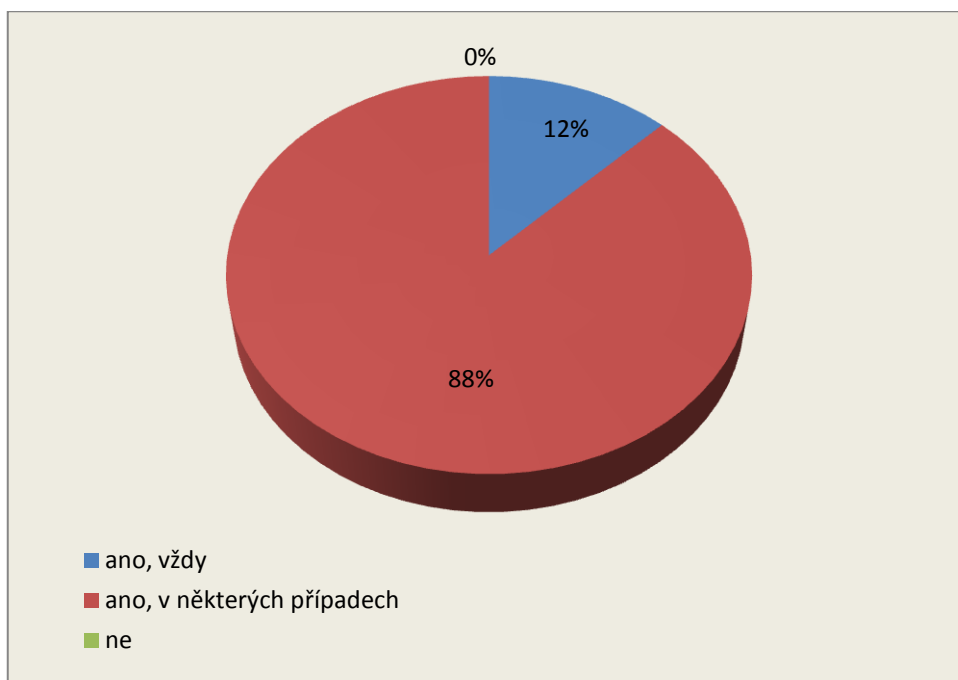
Graf 3 Jak využíváte svůj rozvojový dokument?

U této otázky mohli respondenti označit více možností, které představují způsoby, jak využívají strategický dokument. Graf č. 3 tedy znázorňuje, kolik procent respondentů zaškrtnlo onu konkrétní možnost.

Strategický rozvojový dokument využívá pro podporu všeobecného rozvoje obce celých 75 % respondentů. Dále ho také využívají ve velké míře pro přípravu žádostí o dotace a s tím spojené plánování konkrétních investičních záměrů. Téměř 40 % respondentů dále využívá svůj rozvojový dokument jako podklad pro zpracování rozpočtového výhledu a přípravu obecního rozpočtu.

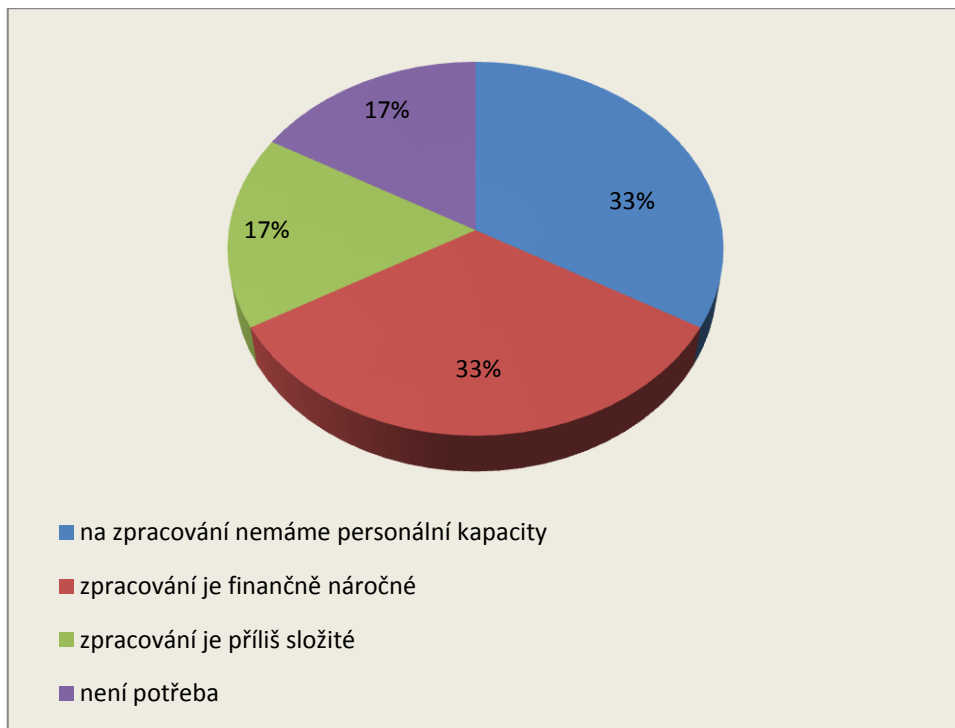
Graf 4 Opírá se zastupitelstvo obce při rozhodování o rozvojových otázkách o tento dokument?

Na grafu č. 4 je možno vidět, že drtivá většina obcí se při rozhodování o rozvoji obce opírá o tento dokument jen v určitých případech. Jen 12% z nich se jím drží striktně.

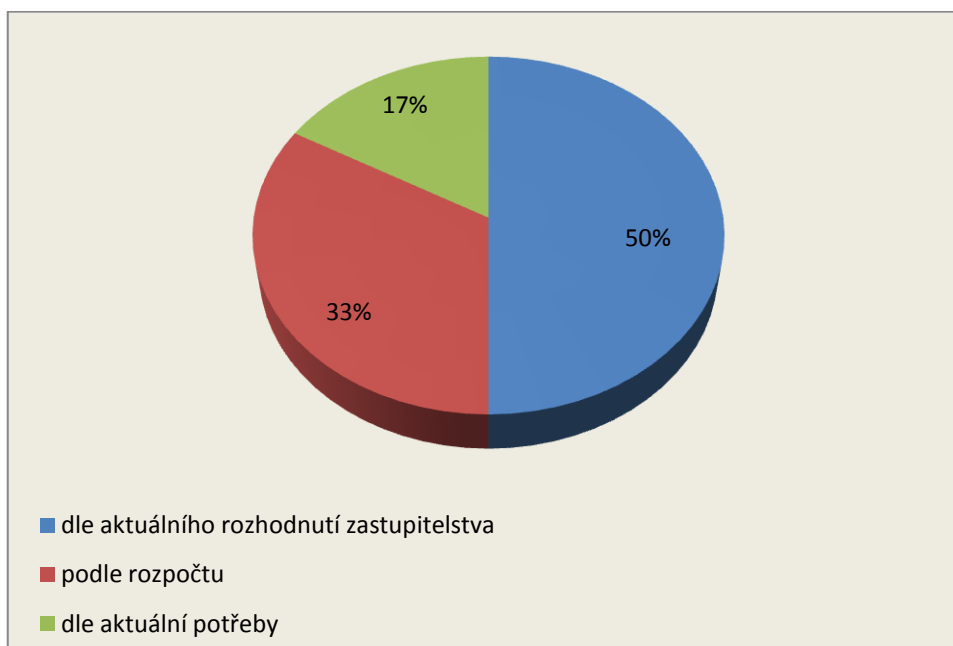
Nyní následují otázky pro obce, které rozvojový dokument zpracovaný nemají.

Graf 5 Z jakého hlavního důvodu jste se rozhodli pro nezpracování rozvojového dokumentu?

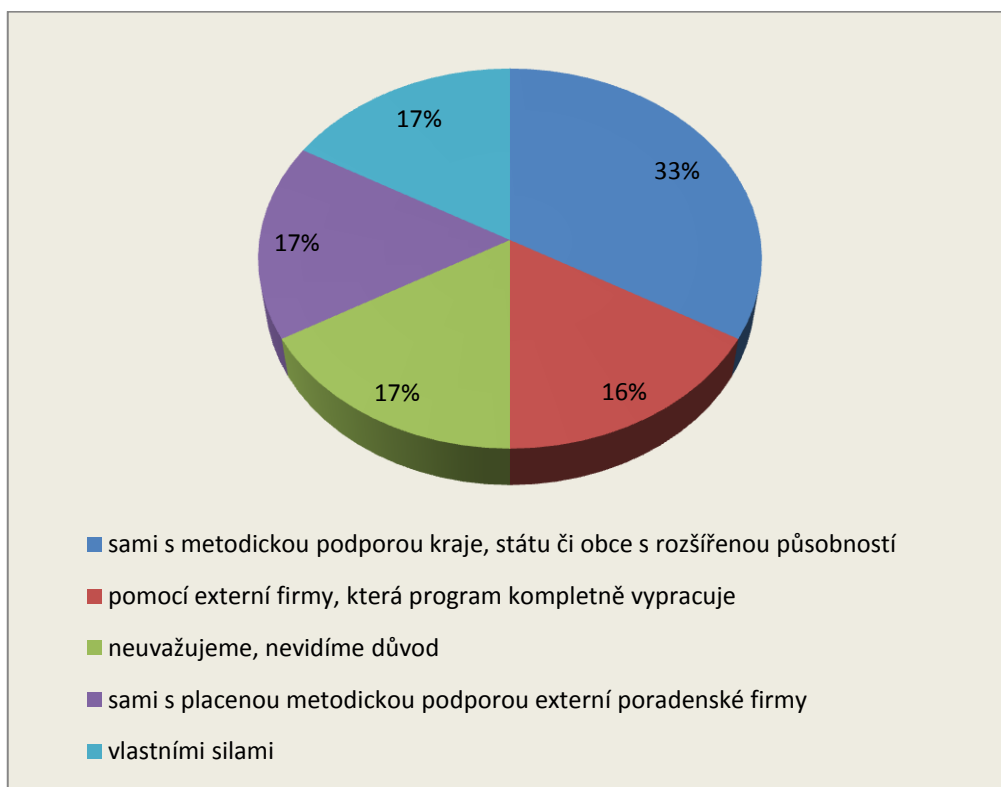
Z grafu č. 5 vyplývá, že nejčastějším důvodem pro nezpracování rozvojového dokumentu je nedostatek personální kapacity a finančních prostředků (celkem 66 %). Toto se týká především malých obcí, kterých je v mikroregionu většina. Sedmáct procent respondentů uvedlo, že zpracování je příliš složité. Je to z toho důvodu, že často jsou v zastupitelstvu řadoví občané, kteří tedy nemají potřebné vzdělání a na využití externí poradenské firmy chybí finanční prostředky. Celých 17 % uvedlo, že rozvojový plán není vůbec potřeba.

Graf 6 Pokud nemá obec rozvojový dokument, podle čeho řídíte rozvoj obce?

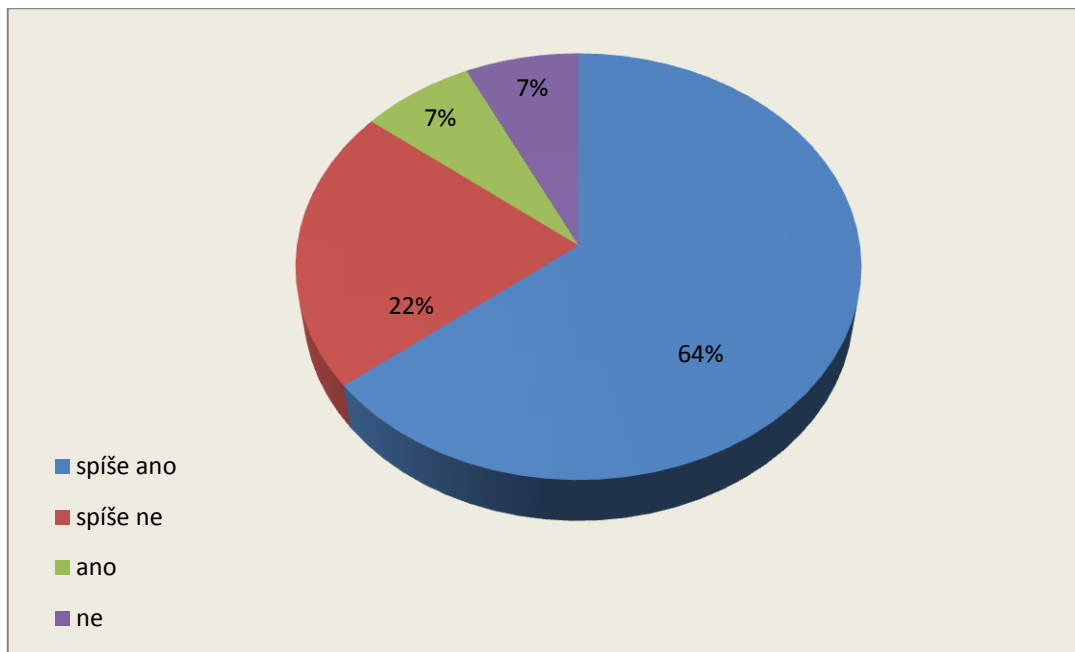
Přesně polovina respondentů uvedla, že se v oblasti rozvoje obce řídí aktuálním rozhodnutím zastupitelstva. Tudiž se neřídí nějakou předem danou dlouhodobou strategií. Dalším důležitým aspektem při plánování rozvoje je jednoznačně finanční rozpočet, ke kterému musí alespoň minimálně přihlížet každá obec. V hlavní míře se rozpočtem řídí celých 33 % respondentů. Dále 17 % respondentů řídí obce dle aktuální potřeby. Žádná obec ale neuvedla, že by využívali rozvojový dokument DSO, MAS nebo rozvojového dokumentu kraje či státu. Vzhledem k tomu, že významným faktorem při rozhodování o zpracování rozvojového dokumentu je finanční náročnost, nabízí se možnost využívat právě např. dokument kraje či MAS, což by mohlo být řešením. Zastupitelé by měli být o této možnosti informováni.

Graf 7 Uvažujete o pořízení programu rozvoje obce? Jakým způsobem?

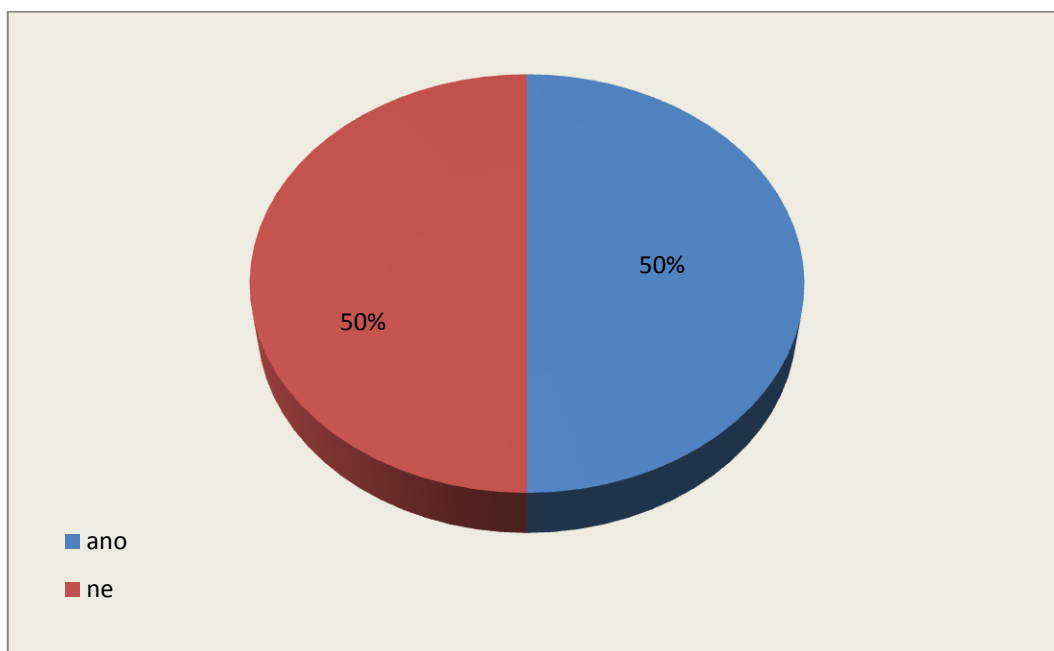
Z grafu č. 7 vyplývá, že většina obcí, které zpracovaný rozvojový dokument nemají, o něm minimálně uvažují. Nejčastějším způsobem je vlastní zpracování s metodickou podporou kraje, státu či ORP. Dále 17 % uvažuje taktéž o vlastním zpracování, avšak s využitím externí poradenské firmy. Šestnáct procent respondentů uvažuje o kompletním vypracování programu podobnou firmou. Část respondentů také plánuje vypracovat rozvojový dokument pouze vlastními silami. Pouze 17 % nevidí důvod, proč program rozvoje pořizovat. V současné době tedy podle dotazníkového šetření má tento dokument zpracovaný zhruba polovina obcí mikroregionu, avšak zároveň také naznačuje, že v průběhu nového programovacího období by mohla mít rozvojový dokument většina obcí.

Graf 8 Jste toho názoru, že jste dostatečně informováni o možnostech čerpání dotací z fondů EU?

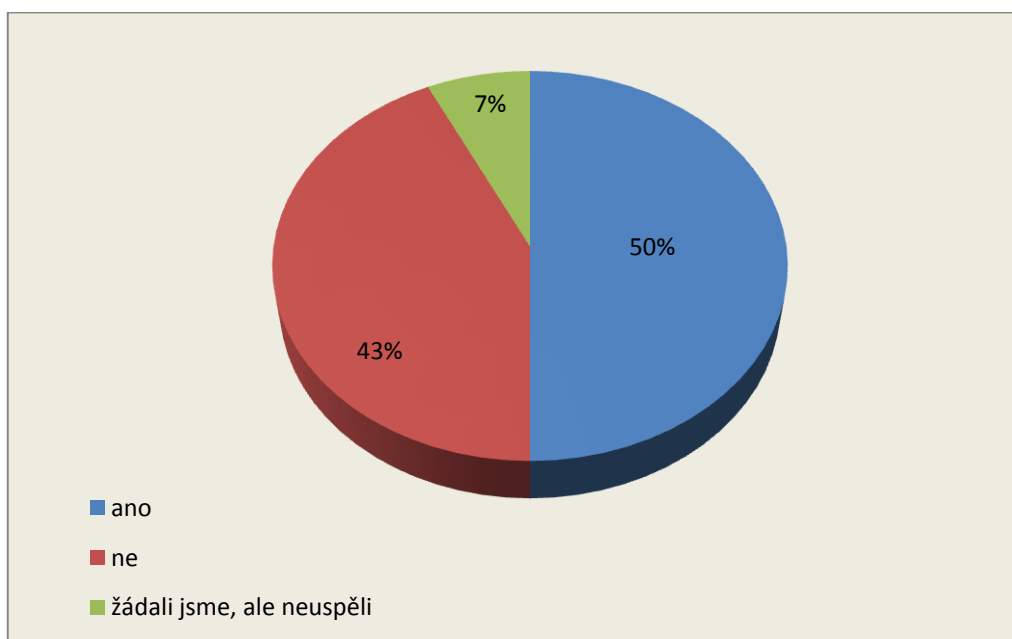
Následující část dotazníku se již týká přímo problematiky čerpání dotací z EU. Na grafu č. 8 je vidět, že více než 70 % respondentů o možnostech čerpání dotací z fondů dobře obeznámeno. Téměř 30 % respondentů pak uvedlo, že jsou spíše neinformováni. Kromě odborných školení je podle mého názoru dnes už dostupných spousta návodů a brožurek týkajících se jak možností čerpání ze strukturálních fondů, tak přímo návody, jak správně sestavit projekt atd. a je jen na konkrétním člověku, zda se chce informovat.

Graf 9 Navštívili jste nějaké školení na tuto tematiku?

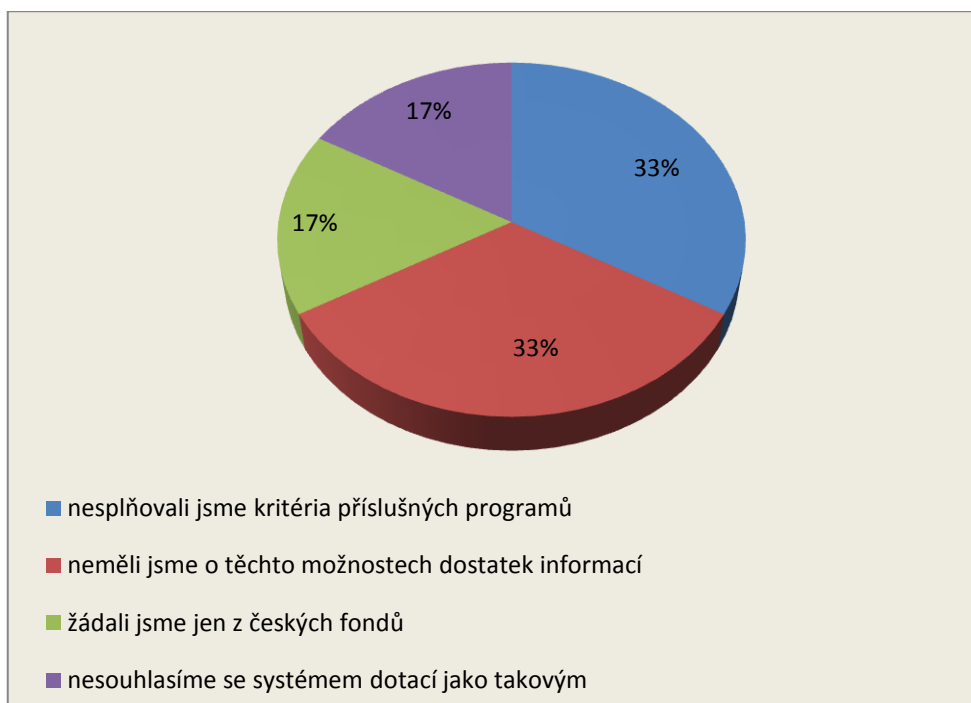
Jak je možné vidět na grafu č. 9, přesně polovina respondentů alespoň jednou navštívila odborné školení týkající se problematiky čerpání fondů z EU. Pravidelně vypisuje kurzy přímo Ministerstvo pro místní rozvoj ve vybraných krajských městech jako je Brno, Plzeň nebo Liberec. Školení také pořádají různé soukromé firmy. Různá školení nebo prezentace pořádají i některé Místní akční skupiny, jako je například MAS Česká Lípa.

Graf 10 Čerpali jste v minulosti dotace z fondů EU?

Graf č. 10 ukazuje, že přesně polovina respondentů již v minulosti podala žádost o dotaci a získala ji. Dále 7 % žádali o dotaci, ale bohužel neuspěli. Přes 40 % obcí ale dosud z dotací Evropské unie nežádaly, což je poměrně vysoké procento. Jelikož čerpání dotací je jeden z nejdůležitějších prostředků pro rozvoj obcí, nabízí se otázka, proč některé obce této možnosti dosud nevyužily. Bohužel velkou překážkou při podávání žádostí o dotace je složitá byrokracie, což odrazuje od čerpání asi nejvíce lidí. Dalším důvodem může být časová náročnost zpracovávání žádosti zvláště pro obce, kde je starosta neuvolněný. Jelikož se v mikroregionu Mladoboleslavský venkov nacházejí hlavně velmi malé obce, chybí jim většinou jiná personální kapacita.

Graf 11 Z jakých důvodů jste možnosti čerpat dotace z EU nevyužili?

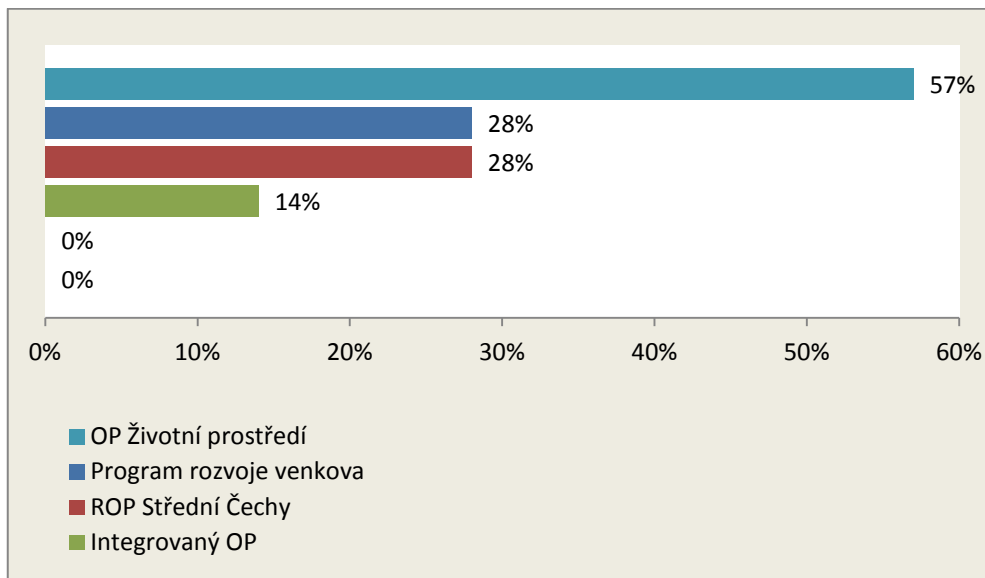

Na grafu č. 11 můžeme vidět, že nejčastějšími důvody jsou nedostatek informací a nesplnění kritérií příslušných programů. V případě kritérií se nejspíše jedná o nedostatek financí. Většina programů přispívá na jednotlivé projektové záměry pouze určitým procentuálním podílem z celkových nákladů. Část nákladů tudíž hradí žadatel. Co se týče nedostatku informací, jak již bylo řečeno, existují různé publikace, příručky a hlavně odborná školení, informace jsou tedy poměrně snadno dostupné. Několik respondentů (17 %) také uvedlo, že nesouhlasí se systémem dotací jako takovým. Důvodem může mít být určitá netransparentnost hodnotícího procesu. Dále 17 % respondentů se omezilo na čerpání jen z českých fondů. Je zajímavé, že nikdo

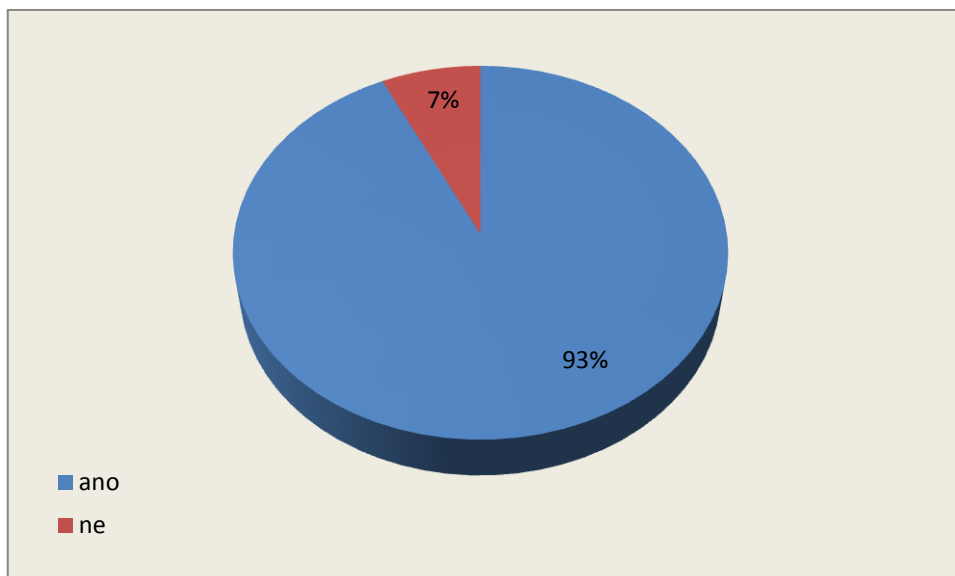
nevedl jako důvod přílišnou administrativní zátěž, čímž se nepotvrdila předešlá hypotéza.

Graf 12 Kterého programu jste se zúčastnili?

Graf č. 12 zobrazuje, jakého programu se obce mikroregionu Mladoboleslavský venkov nejčastěji zúčastnily. Přes polovinu (57 %) obcí využilo dotace z operačního programu Životní prostředí. Téměř 30 % obcí se účastnilo Programu rozvoje venkova a ROP Střední Čechy, kam tento mikroregion spadá. Dále pak 14 % obcí čerpalo dotace z Integrovaného operačního programu.

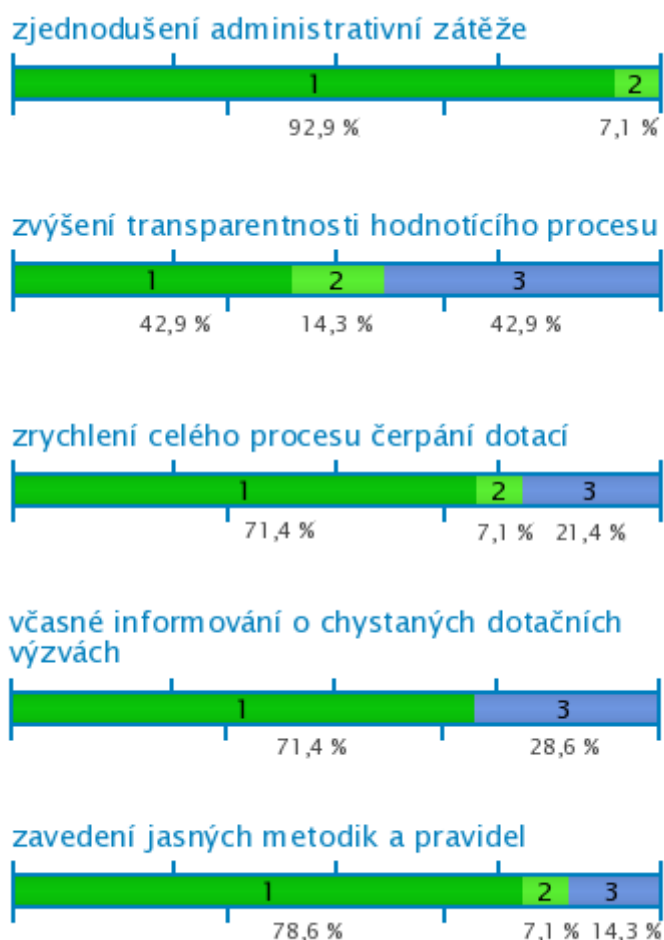
Graf 13 Zvažuje Vaše obec pro programovací období 2014-2020 již nějaké konkrétní záměry?

Jak vyplývá z grafu č. 13, celých 93 % obcí připravuje pro současné programovací období 2014-2020 konkrétní záměry a bude tudíž žádat o dotace z fondů EU, což je velice pozitivní číslo. Pouze 7 % obcí uvedlo, že se čerpat dotace nechystá.

Graf 14 K jakým úpravám by podle Vás mělo v novém programovacím období 2014-2020 dojít, aby došlo ke zvýšení zájmu o čerpání dotací?

Respondent měl u každé položky doplnit číslo 1-5, přičemž 1 znamená „největší efekt“ a 5 „nejmenší efekt“.

Zdroj: Vyplňto.cz

Z grafu č. 14 jednoznačně vyplývá, že 90 % respondentů se domnívá, že aby se zvýšil zájem o čerpání dotací, mělo by hlavně dojít ke zjednodušení administrativní zátěže. Dále by se pak podle respondentů měly zavést jasné metodiky a pravidla a dříve informovat o chystaných dotačních výzvách. Také by pomohlo zrychlení celého procesu čerpání dotací, což do jisté míry souvisí i s byrokracií.

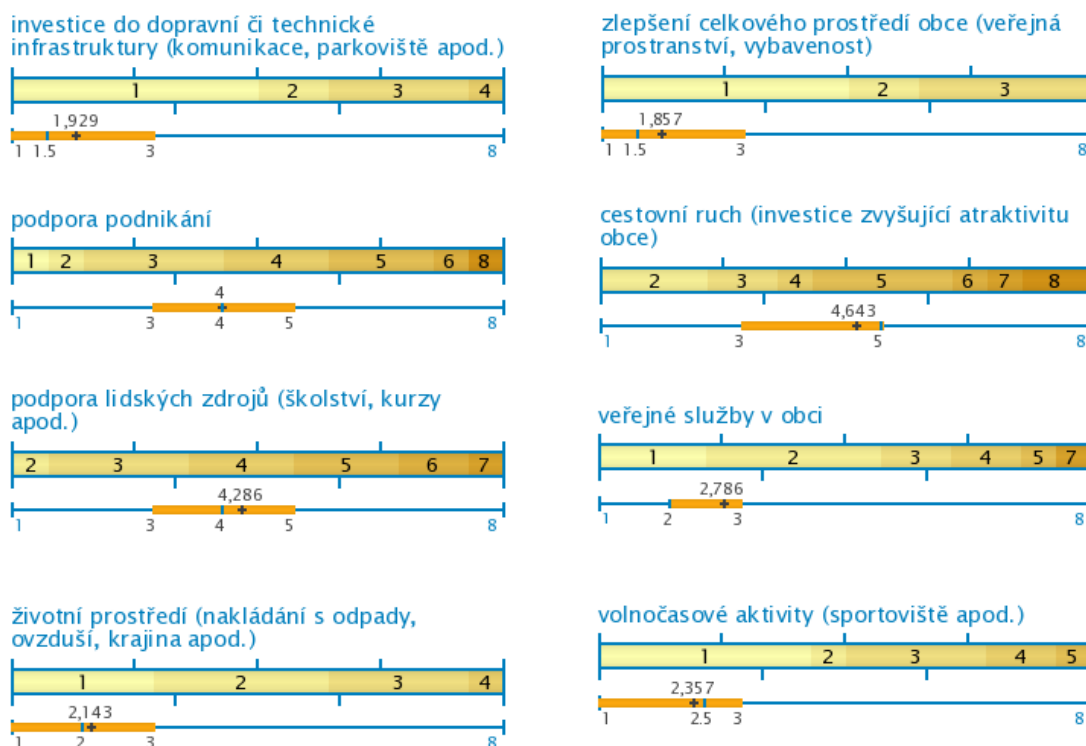
Graf 15 Pokud bude v nadcházejícím období existovat možnost využití dotačních prostředků pro rozvoj obce, o nichž se bude rozhodovat na místní úrovni (na úrovni MAS Mladoboleslavský venkov), tak bych:

Graf č. 15 znázorňuje otázku, která se již týká MAS Mladoboleslavský venkov. Pouze 43 % obcí se vyjádřilo, že by měly zájem se aktivně zapojit do činnosti MAS, což je poměrně málo. Důvodem může být předešlá zkušenost s DSO Mladoboleslavský venkov, který nefungoval příliš dobře. Téměř 30 % obcí pak uvedlo, že nedůvěřují celému systému dotací jako takému. Například skepse k transparentnímu rozdělování peněz atd. Dále 21 % obcí nepředpokládá nějakou výraznější angažovanost a aktivitu. Jeden respondent se pak domnívá, že tato činnost týkající se MAS není tolik efektivní.

Graf 16 Na jaké oblasti by měla podle Vás být zaměřena podpora realizovaná prostřednictvím MAS?

Respondent se musel u každé položky rozhodnout mezi odpověďmi na škále 1-8, kdy 1 znamená „nejvyšší priorita“ a 8 „nejnižší priorita“.

Zdroj: Vyplňto.cz

Z předcházejícího grafu (č. 16) vyplývá, že podpora uskutečňovaná prostřednictvím MAS by se měla hlavně zaměřovat na zlepšení celkového prostředí obce, jako například úprava veřejných prostranství, nebo zlepšení občanské vybavenosti, což je určitě potřeba. Významná část podpory by také podle respondentů měla plynout na opravu dopravní a technické infrastruktury, jelikož jsou často silniční komunikace ve špatném stavu. S parkováním ale naopak problém nebývá. Dále respondenti označili vysokou prioritou zlepšení životního prostředí v obci. Především tedy problém s nakládání s odpady, zlepšení ovzduší atd. Také by se podle respondentů mělo zaměřit obecně na volnočasové aktivity. Hlavně tedy zřejmě hřiště, různá sportoviště atd. Výstavba sportovišť, jako například tenisových kurtů atd. souvisí také

s cestovním ruchem. Zároveň je zajímavé, že celkově podle respondentů mají volnočasové aktivity vyšší prioritu než veřejné služby v obci. Nižší prioritu má dle respondentů podpora podnikání, cestovní ruch a podpora lidských zdrojů.

8.1. Celkové zhodnocení dotazníkové šetření

V první části dotazníku se otázky týkají problematiky rozvojových dokumentů. Z výzkumu vyplynulo, že více jak polovina obcí má rozvojový dokument zpracovaný. Dalo by se předpokládat, že to závisí na velikosti obce, ale v tomto případě tomu tak není. Některé obce, které v mikroregionu patří k největším, zpracovaný dokument ale nemají.

Většinou si obce dokument zpracovaly svépomocí. Pozitiva této volby vidím v tom, že nemusejí takto obce vynakládat na zpracování finanční prostředky, které většinou v rozpočtu chybí a také dokument většinou zpracovává člověk, nebo lidé, kteří v dané oblasti bydlí, tudíž ji dobře znají a mohou tak situaci objektivně posoudit. Negativa jsou určitě v kvalitě takto zpracovaného rozvojového dokumentu. Některé dokumenty neobsahují žádnou analýzu území, ale pouze připravované projektové záměry. Pouze malá část z obcí využila při zpracování služeb externí poradenské firmy.

Rozvojové dokumenty většina obcí využívá jako podklad pro podporu všeobecného rozvoje obce, k čemuž je také primárně dokument určený. Ve velké míře ho také využívají pro plánování nových investičních záměrů a následně pro přípravu žádostí o dotace. Některé obce také využívají dokument pro zpracování rozpočtového výhledu a přípravu obecního rozpočtu. Při rozhodování o rozvojových otázkách se zastupitelstvo ve většině obcí opírá o tento dokument. V obcích, které rozvojový dokument zpracovaný zatím nemají, se většinou řídí aktuálním rozhodnutím zastupitelstva, tudíž nemají žádnou předem danou dlouhodobou strategii. Dále se část obcí řídí hlavně dle rozpočtu.

Důvodem pro nezpracování strategického rozvojového dokumentu je pro většinu obcí nedostatek personální kapacity a finančních prostředků. To právě komplikuje skutečnost, že většina zastupitelů obcí je neuvolněná ze zaměstnání. V takovýchto případech by bylo vhodné využít externí poradenskou firmu, bohužel nedostatek finančních prostředků je dalším nejčastějším důvodem. Část respondentů uvedla, že rozvojový plán není vůbec potřeba. Zde se jako nejlepší řešení nabízí možnost využívat

dokument Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Mladoboleslavský venkov pro programovací období 2014-2020, který obsahuje důkladnou a obsáhlou analýzu území, vyhodnocení rozvojového potenciálu území a strategickou část.

Většina obcí však o pořízení strategického rozvojového dokumentu minimálně uvažují. Nejčastějším zvoleným způsobem je celkové samostatné zpracování nebo částečně vlastní zpracování s využitím poradenské firmy.

Více než 70% respondentů uvedlo, že jsou s možnostmi čerpání dotací z fondů dobře obeznámeni, avšak stále hodně respondentů je toho názoru, že jsou spíše neinformováni. Pokud mají zastupitelé obcí zájem, dnes je již k dispozici spousta návodů a brožurek, které se týkají problematiky čerpání dotací, tzn. možnosti čerpání ze strukturálních fondů, návody, jak správně sestavit projekt a následně žádost atd. Další možností je navštívit odborné školení na toto téma. Ministerstvo pro místní rozvoj pravidelně pořádá kurzy ve vybraných krajských městech. Nejbližší město pro sledované území je Praha, případně Liberec. Školení také pořádají různé soukromé subjekty, ale i některé MAS.

Přes 50 % obcí již v minulosti podaly žádost o dotaci a získaly ji. Malá část si sice o dotaci zažádala, ale bohužel neuspěla. Stále mnoho obcí však ještě nikdy o dotaci nežádali. Často obce uváděly, že důvodem bylo neslučování záměrů obce s vypsáním granty a také překvapivě nedostatek informací o těchto možnostech, toto však záleží hlavně na aktivitě samotné obce, protože pro toho kdo má zájem, jsou informace snadno dostupné. Několik respondentů také uvedlo, že nesouhlasí se systémem dotací jako takovým. Další velkou překážkou je bohužel velmi vysoká byrokratická zátěž. Dalším faktorem, který je podle mého názoru velice odrazující, je nutnost absolutně bezchybné žádosti, aby prošla kontrolou.

Obce, které již v minulosti podávaly žádost o dotace EU, nejčastěji čerpali z OP Životní prostředí. Dále nejčastěji volenými programy byly Program rozvoje venkova a ROP Střední Čechy. Přes 90 % obcí již také plánuje pro programovací období 2014-2020 konkrétní záměry.

Obecně pro zvýšení zájmu o čerpání dotací se většina respondentů domnívá, že by především mělo dojít ke snížení administrativní zátěže, která bývá přímo úměrná

velikosti projektu. Také by se měl zrychlit celý proces čerpání, to však souvisí do značné míry s byrokracií. Mnoho respondentů se také shodlo na tom, že by se mělo dříve informovat o chystaných dotačních výzvách.

Pokud nechce obec žádat o dotace samostatně, ať už z výše uvedených důvodů, nebo jiných, má možnost se zapojit do podpory rozvoje obcí v rámci MAS, kde se projekty připravují a realizují společně. Výhodou je právě to, že MAS pracuje přímo v určitém uceleném území na lokální úrovni, takže se členové navzájem znají.

Pouze však 43 % respondentů by mělo zájem se aktivně zapojit do činnosti MAS. Ostatní respondenti spíše vyjadřují skepsi k dotacím jako takovým, například nedůvěra k systému rozdělování finančních prostředků. Důvodem můžou být také špatné zkušenosti z minulosti, například špatná funkčnost DSO Mladoboleslavský venkov.

Podpora realizovaná prostřednictvím MAS by podle respondentů měla být hlavně směřována do celkového zlepšení prostřední obce, tedy veřejných prostranství a občasně vybavenosti. Dále také do zlepšování životních prostředí. Vysokou prioritu mají také volnočasové aktivity, tedy budování dětských hřišť, sportovišť atd. Naopak mnohem nižší prioritou jsou podle respondentů investice zvyšující atraktivitu obce, tedy cestovní ruch. To je zřejmě z toho důvodu, že na území MAS se nenacházejí žádné výrazněji atraktivní turistické cíle. Řešením, jak zvednout turistickou atraktivitu obce, by mohlo být nějaký turistický cíl vytvořit, nejlépe nějaký originální.

9. VYBRANÉ PROJEKTY REALIZOVANÉ NA ÚZEMÍ MIKROREGIONU MLADOBOLESLAVSKÝ VENKOV V PROGRAMOVACÍM OBDOBÍ 2007-2013

Tato kapitola se věnuje projektům, které byly zrealizovány v programovacím období 2007-2013 a zároveň v době fungování DSO Mladoboleslavský venkov. Obsahuje také stručné zhodnocení čerpání v daném programovacím období a nástin chystaných projektů pro programovací období 2014-2015. Komplettní tabulka s přehledem informací o projektech je přiložena v přílohách.

V roce 2007 nebyl zrealizován na území DSO Mladoboleslavský venkov žádný projekt a to hlavně z důvodu zpožděného schvalování jednotlivých operačních programů (MMR 2007). Poprvé obce využily možnost čerpat dotace ke konci roku 2008, kdy probíhala výzva pro podání žádostí o dotace v rámci Integrovaného operačního programu ke zbudování kontaktních míst Czech Point, což je přístupové místo pro komunikaci s informačními systémy veřejné správy prostřednictvím jednoho místa tak, aby „obíhala data ne občan“. Cílem je tedy snížit přílišnou byrokracii tak, aby občan nemusel v některých případech navštívit několik úřadů k vyřízení jedné věci, ale stačil pouze jeden (Czech Point 2015). Získané prostředky jsou určeny na nákup technického vybavení pro zřízení kontaktního místa, tedy hlavně počítače atd. Průměrná výše dotace byla cca 80 000,- Kč a 15 % si hradí obec z vlastních zdrojů. V mikroregionu Mladoboleslavský venkov této příležitosti využilo 15 obcí z 24.

V tomtéž roce také dvě obce žádaly o dotace z OP Životní prostředí. V prvním případě šlo o projekt s názvem Revitalizace VN Líny a Spikaly, který zrealizovala obec Katusice. Předmětem projektu bylo především šetrné odbahnění vodních nádrží Líny a Spikaly, které měli charakter tůní. Z obou vodních nádrží bylo odstraněno cca 2 300 m³ sedimentu, který byl využit k zúrodnění zemědělských pozemků, a byly provedeny opatření pro zlepšení přítoku vody do nádrží. Také bylo esteticky upraveno těsně přilehlé okolí nádrže. Celková dotace na tento projekt činila 1 360 094,- Kč a z toho 1 142 824,- Kč přispěla Evropská unie.

Druhý projekt s názvem Realizace úspor energie veřejné budovy základní školy v Krnsku realizovala, jak již z názvu vyplývá, obec Krnsko. Šlo o zvýšení úspor energie obecní budovy základní školy, prostřednictvím snížení spotřeby energie zlepšením

tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí této budovy. Proběhlo tedy zateplení obvodových plášťů, střešních konstrukcí a výměna oken. Příspěvek EU na tento projekt činil 4 828 406,- Kč.

V roce 2010 se zahájila realizace u čtyř projektů, z toho u tří z nich se jednalo o projekty z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, konkrétně opatření Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách. Cílem všech tří projektů bylo prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu počátečního vzdělávání na základních školách. Toho by mělo být dosaženo stálým vzděláváním pedagogů podle stanovených metodik a používáním nových učebních pomůcek a materiálů ve výuce. Tyto projekty byly realizovány v obcích Dolní Slivno, Krnsko a Katusice a finanční příspěvky EU se pohybovaly od 385 000,- Kč do 721 000,- Kč. V posledním projektu roku 2010 šlo opět o realizaci úspor energie, tentokrát v Mateřské škole Mečeříž. Tento projekt řešil též celkové zateplení budovy Mateřské školy, včetně výměny oken. Příspěvek EU činil 687 000,- Kč.

V roce 2011 realizovala obec Skalsko stejný projekt, týkající se zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách, jako v předešlém roce výše zmíněné obce. Celkový příspěvek EU činil 364 000,- Kč.

V roce 2012 byly na území mikroregionu Mladoboleslavský venkov zrealizovány jen dva projekty. V prvním projektu se jednalo o zateplení komplexu Základní školy v Beznu, který tvoří čtyři propojené budovy a byl zatížen vysokými náklady na vytápění z důvodu nevyhovujících energetických standardů. V rámci tohoto projektu byl tedy celý komplex zateplen a byly vyměněny výplně. Příspěvek EU činil téměř 7 000 000,- Kč. Druhý projekt realizoval svazek obcí Krnsko, Jizerní Vtelno a Písková Lhota a jednalo se o řešení odvádění odpadních vod z těchto obcí. Součástí projektu bylo vybudování čistírny odpadních vod a vybudování splaškové kanalizace. Projekt byl schválen k financování, ale k tomu zatím z nějakého důvodu nedošlo.

V roce 2013 bylo zrealizováno hned několik projektů, většinou v rámci OP Životní prostředí. První projekt se týkal rekonstrukce a zateplení KD Bezno a soustředoval se na realizaci úspor energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí. Celkový příspěvek EU činil cca 5 600 000,- Kč. Další projekt se týkal opět zateplení a výměny zdroje tepla, tentokrát v objektu mateřské školky Chotětov. EU přispěla dotací ve výši téměř 5 milionů korun. V témže roce došlo

k úsporným energetickým opatřením i v budově ZŠ Chotětov, a to v rámci projektu Snížení energetické náročnosti budovy ZŠ Chotětov, kde EU přispěla částkou 1 500 000,- Kč. Další projekt se realizoval také v rámci OP Životní prostředí a jeho účelem bylo pořízení čistícího stroje pro snížení prašnosti v obci Písková Lhota. Obec získala dotaci ve výši 800 000,- Kč.

10. ANALÝZA VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ, SWOT ANALÝZA

V programovacím období bylo na území mikroregionu Mladoboleslavský venkov zrealizováno celkem 27 projektů. Dotace z EU čerpalo celkem 18 obcí z 24, což naznačuje, že většina obcí mikroregionu se aktivně zapojuje a čerpá finanční prostředky z Evropské unie. To je bohužel zkresleno faktem, že mnoho obcí využilo této možnosti a podalo žádost o dotaci v tomto programovacím období pouze jednou, a to v rámci Integrovaného operačního programu, když probíhala výzva pro podání žádosti na projekt zbudování kontaktního místa Czech Point. Ve skutečnosti se dotace aktivně snaží čerpat zhruba pouze 6 obcí, což je velmi nízké číslo. Podle provedeného dotazníkového šetření častými důvody pro nečerpání dotací byl nedostatek informací o této problematice, pak přílišná byrokracie v celém procesu čerpání a také neslučování záměrů obce s vypsáními granty.

Výsledky dotazníkového šetření však také naznačují, že v současném (tedy novém) programovacím období by mělo dojít ke zvýšení počtu obcí, které si zažádají o dotace. Poměrně velká část obcí uvedla, že do nového programovacího období chystá již konkrétní záměry a budou tedy žádat o dotace. Některé projekty jsou již v realizaci. Dále se také předpokládá zvýšení projektů realizovaných na území mikroregionu z důvodu, že na území byla v nedávné době založena MAS Mladoboleslavský venkov, která se v současné době stále rozvíjí a v současném programovacím období se chystá podle předběžné alokace rozdělit až 42 milionů korun. Aktivně také nabízí pomoc se sestavováním žádostí.

Co se týče programovacího období 2007-2013, lze si všimnout mnohých podobností realizovaných projektů. Když pomineme vysoký počet projektů týkajících se kontaktních míst Czech Point, který však probíhal celorepublikově, zaznamenáme, že většina projektů probíhala v rámci OP Životní prostředí a projekty byly zaměřeny a sníženy energetické náročnosti a s tím spojené hlavně zateplování budov apod., ve většině případů se jednalo o budovy základních či mateřských škol. První takovýto projekt se uskutečnil v roce 2009 a po něm v následujících letech další podobné projekty. Tento fakt naznačuje, že probíhala mezi obcemi nějaká forma spolupráce. Každá obec si sice žádala o vlastní projekt, avšak při sestavování žádosti si mohly být obce nápomocni při zjišťování co vše je potřeba, aby projekt mohl projít celým byrokratickým procesem, jehož složitost často od čerpání dotací odrazuje. Něco

podobného můžeme pozorovat i v případě čerpání z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, kdy opět se do probíhající výzvy zapojilo více obcí.

Tomuto předpokladu přispívá i fakt, že projektů jiného typu, tedy takových typů, které na území mikroregionu Mladoboleslavský venkov probíhaly pouze jednou, byly pouze dva. Jedná se o revitalizaci VN Líny a Spikaly v obci Katusice a pořízení čistícího stroje proti prašnosti v Pískové Lhotě. Obě tyto obce patří v rámci mikroregionu mezi největší.

Tabulka 10 Projekty realizované na území mikroregionu v období 2007-2013

rok	počet projektů	celková výše dotací	nejnižší dotace	nejvyšší dotace
2008	2	140 973	69 636	71 337
2009	15	4 403 615	47 379	2 414 200
2010	4	2 235 574	385 981	721 538
2011	1	364 069	364 069	364 069
2012	1	6 669 940	6 669 940	6 669 940
2013	4	11 806 792	633 564	5 448 420
2008-2013	27	25 620 963	47 379	6 669 940

Zdroj: RIS 2015, FondyEU.eu 2015; vlastní zpracování

Jak vyplývá z tabulky, celkem se v programovacím období 2007-2013 podařilo získat 25 600 000,- Kč. Nejvíce se podařilo vyčerpat v roce 2013, kdy se realizovaly čtyři poměrně velké projekty. Zároveň nejvyšší částka získaná v jedné dotaci za celé programovací období je téměř 7 milionů Kč, kterou čerpala obec Bezno na kompletní zateplení komplexu budov místní základní školy. Nejnižší částka tvořila 71 tisíc Kč, kterou EU přispěla na zbudování kontaktního místa Czech Point v obci Katusice. Z hlediska počtu projektů, nejvíce se jich zrealizovalo v roce 2009, a to patnáct. Na tento počet je však poměrně malá celková výše dotací za tento rok. Je to dáno tím, že většina z těchto projektů se týká zbudování Czech Point a částky za jednotlivé projekty se pohybují zhruba kolem 60 000 Kč.

Tabulka 11 Projekty realizované v obcích mikroregionu v období 2007-2013

obec	počet projektů	celková výše dotací	průměrná výše dotace
Bezno	3	12 176 619	4 058 873
Katusice	3	1 522 750	507 583
Krnsko	3	2 904 496	968 165
Chotětov	2	5 540 714	2 770 357
Mečeříž	2	767 354	383 677
Písková Lhota	2	897 495	448 747
Boreč	1	71 337	71 337
Doubravička	1	71 337	71 337
Dolní Slivno	1	721 538	721 538
Horní Slivno	1	69 636	69 636
Hrušov	1	71 337	71 337
Jizerní Vtelno	1	70 487	70 487
Kluky	1	71 147	71 147
Košátky	1	71 337	71 337
Skalsko	1	364 069	364 069
Sovínky	1	79 837	79 837
Strenice	1	69 636	69 636
Vrátno	1	79 837	79 837

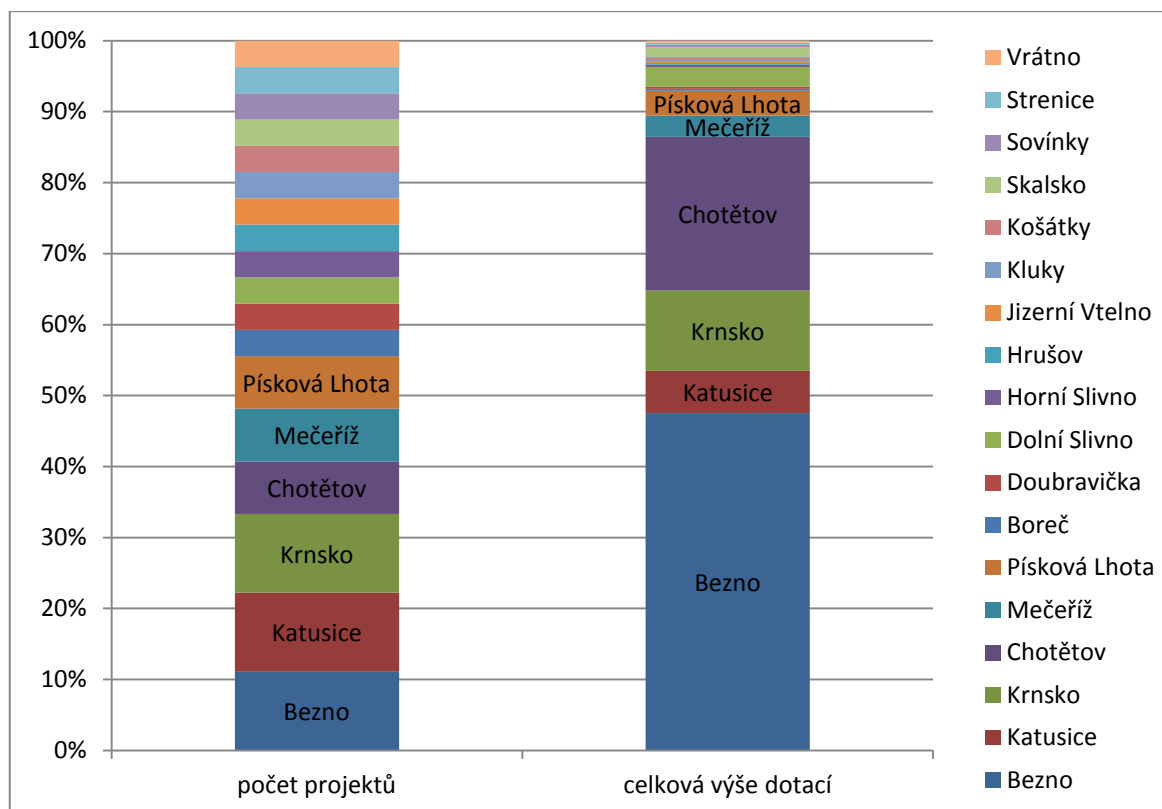
Zdroj: FondyEU.eu; vlastní zpracování

Pozn.: V tabulce jsou uvedeny pouze ty obce, které za uplynulé období realizovaly alespoň jeden projekt.

Jak z tabulky vyplývá, pouze šest obcí realizovalo na svém území více než jeden projekt, přičemž celkově byly maximálně tři. Nejlépe si při čerpání vedly ty větší obce. Důvodem může být větší rozpočet, kterým mohou disponovat a také rozšířené možnosti při přípravě projektů. Avšak i zde se najdou výjimky. Například obec Krnsko má téměř o půl méně obyvatel než největší obec, ale podařilo se jí zrealizovat celkem tři projekty v hodnotě téměř tří milionů korun. Naopak obec Kropáčova Vrutice patří mezi obce s nejvíce obyvateli v mikroregionu, avšak o čerpání z fondů se nepokusila. Celkově je počet obcí, které se snaží aktivně čerpat, velmi malý. Na druhou stranu je podle mého názoru počet projektů na jednu obec (myšleno pouze obce, které zrealizovaly více než jeden projekt) poměrně optimální, vzhledem k velikosti obcí, která nepřekračuje 1000 obyvatel. Jak již bylo zmíněno, klíčem ke zvednutí počtu realizovaných projektů by mohlo být aktivní zapojení do činnosti MAS.

Nejúspěšnější obec z hlediska výše získaných dotací je obec Bezno, které se povedlo vyčerpat 12 milionů Kč, což je téměř o 7 milionů více než obec Chotětov, která je z tohoto hlediska druhá v pořadí, které se podařilo získat 5,5 milionu pouze ve dvou projektech.

Graf 17 Rozložení dotací z fondů EU dle jednotlivých obcí v období 2007-2013

Zdroj: FondyEU.eu; vlastní zpracování

Na grafu 17 můžeme vidět, že největší podíl na celkové výši dotací má právě obec Bezno, a to téměř 50 %. Dále má výrazný podíl na získaných dotacích obec Chotětov a po ní obec Krnsko, která je však díky své velikosti výjimkou. Naopak poměrně malý podíl na celkové výši dotací má obec Katusice, přestože se jedná o jednu z největších obcí v mikroregionu.

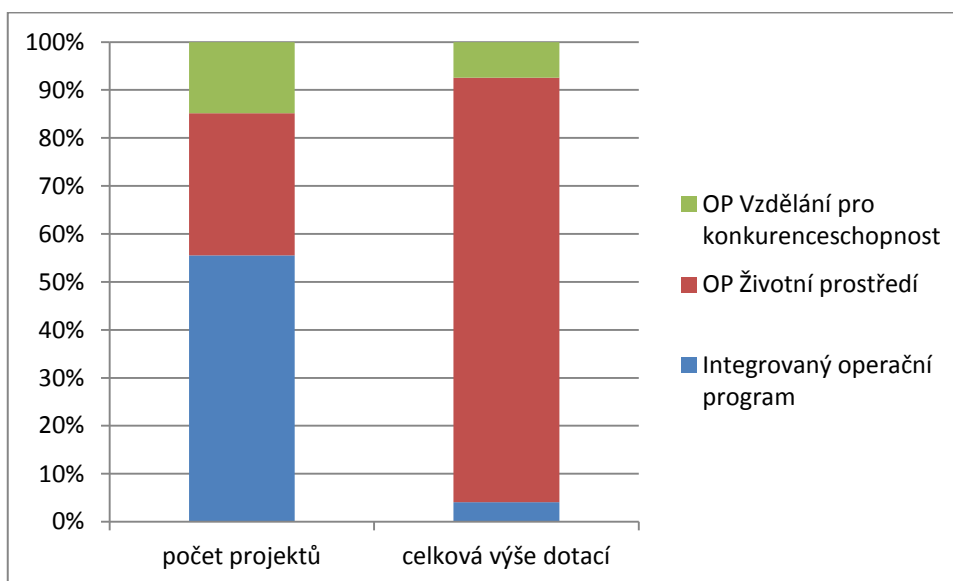
Tabulka 12 Projekty dle operačních programů na území mikroregionu v období 2007-2013

program	počet projektů	celková výše dotací	průměrná výše dotací
IOP	15	1 040 998,00	69 399,87
OP ŽP	8	22 667 839,00	2 833 479,88
OP VK	4	1 912 126,00	478 031,50
celkem	27	25 620 963,00	-

Zdroj: FondyEU.eu; vlastní zpracování

Za celé programovací období obce na území mikroregionu využily pouze tři operační programy, a to Integrovaný operační program, OP Životní prostředí a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Důvodem by mohlo být, jak uváděly obce v dotazníkovém šetření, že vypsané výzvy nevyhovovaly záměrům obcí. Nejvíce projektů bylo tedy zrealizováno přes Integrovaný operační program, avšak kvůli povaze projektů (zbudování poboček Czech Point) je celková částka nejnižší. Průměrná dotace činí necelých 70 000 Kč. Dále druhý největší počet projektů byl zrealizován v rámci OP Životní prostředí. Z něho také pochází naprostá většina vyčerpaných finančních prostředků za celé uplynulé programovací období 2007-2013 (graf č.:), ačkoli se jedná pouze o 8 projektů, ale finančně náročných. Ve většině případů se jednalo o komplexní zateplování budov základních či mateřských škol za účelem snížení energetických nákladů na provoz. Poslední čtyři projekty byly realizovány v rámci OP Vzdělávání a konkurenceschopnost, z něhož se obcím podařilo získat necelé 2 miliony Kč. Tyto projekty byly zaměřeny a zlepšení výuky na školách, např. prostřednictvím pořízení nových učebních pomůcek.

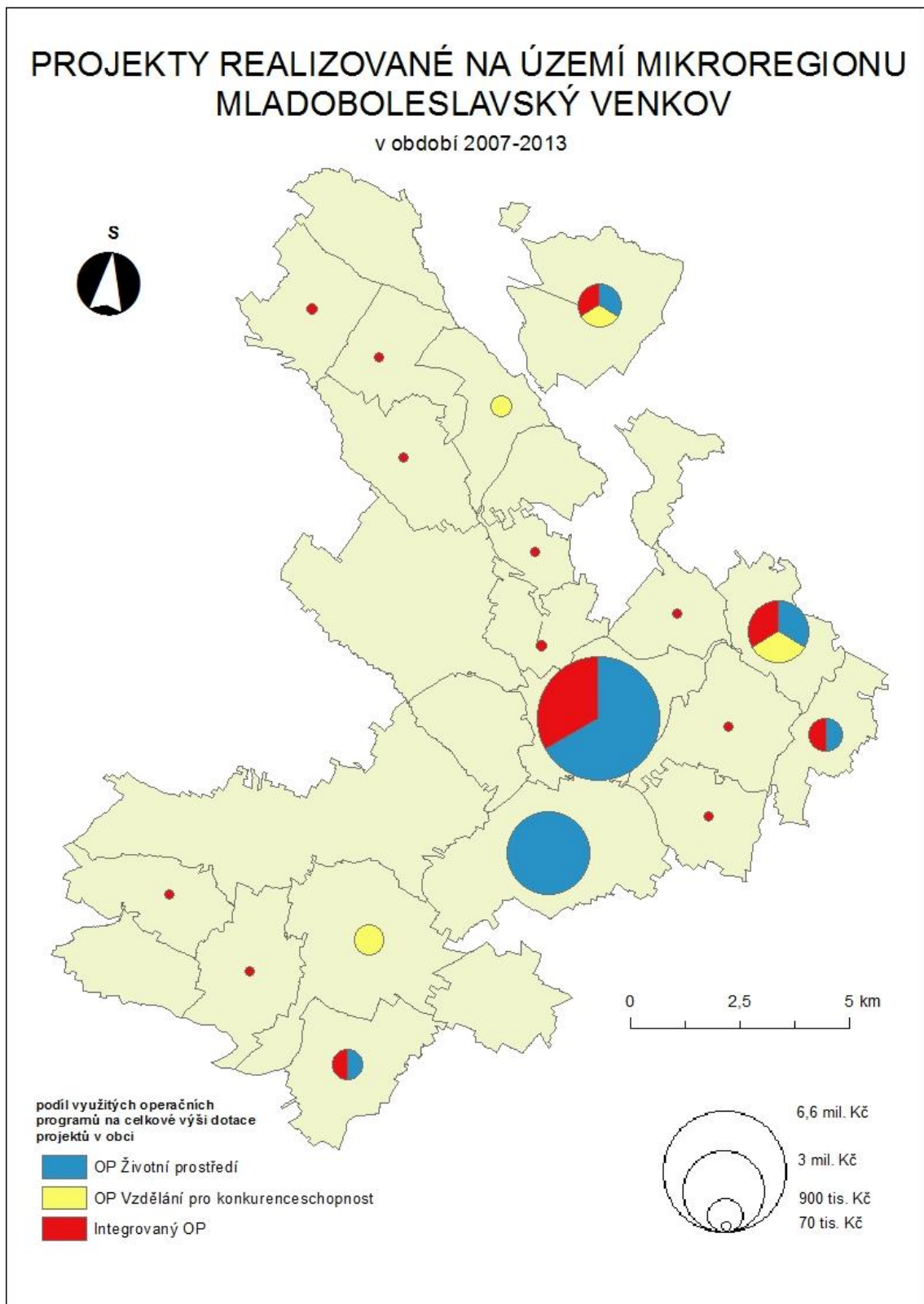
Graf 18 Podíl jednotlivých operačních programů na počtu projektů a celkovém objemu dotací

Z grafu můžeme vyčíst, že nejvíce projektů bylo zrealizováno v rámci Integrovaného operačního programu (55 %), avšak tyto projekty mají jen velmi malý podíl na celkové výši dotací, které se podařilo v programovacím období 2007-2013 vyčerpat. Okolo 25 % projektů bylo financováno z OP Životní prostředí, což je na území mikroregionu druhý nejvyužívanější program. Přes tento operační program byly uskutečněny nejvíce finančně náročné projekty, a tak se z něho také vyčerpal drtivý podíl finančních prostředků a to 22,6 milionů Kč. Průměrná výše jednotlivých dotací v rámci tohoto programu se pohybovala kolem 2,5 milionů Kč. Posledním operačním programem, který byl využit na tomto území, byl OP Vzdelávání pro konkurenceschopnost, přes který se zrealizovalo 15 % projektů, tedy má nejmenší podíl. Projekty uskutečněné přes tento operační program nebyly příliš finančně náročné, průměrná výše se pohybuje kolem 500 tisíc Kč, což činí cca 9 % z celkové výše vyčerpaných dotací.

Obrázek 5 Projekty realizované na území mikroregionu Mladoboleslavský venkov

Zdroj: ArcMap, ARCDATA Praha, Mikroregion Mladoboleslavský venkov, Regionální informační servis 2015; vlastní zpracování

10.1. SWOT analýza

V této kapitole byla vypracována shrnující stručná SWOT analýza mikroregionu Mladoboleslavský venkov. Byla vytvořena na základě celkové analýzy a charakteristiky sledovaného území v rámci praktické části této práce a dokumentu Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Mladoboleslavský venkov. Z části je také doplněna subjektivním pohledem autora, který území dobře zná.

Silné stránky:

- Klidná lokalita pro bydlení.
- V posledních deseti letech znatelný nárůst populace.
- Rozvinutá občanská vybavenost ve větších obcích.
- Architektonicky a stavebně hodnotné venkovské stavby.
- Výhodná poloha mezi městy Prahou a Mladou Boleslaví.
- Rovinatý nížinatý terén vhodný pro cyklistiku.
- Území leží na okraji CHKO Kokořínsko.
- Dobrá dopravní dostupnost.
- Pořádání řady kulturních a sportovních akcí.
- Potencionál pro rozvoj i ostatních forem CR – například hipoturistika.
- Množství neziskových organizací a spolků.
- Rozvinutá průmyslová a zemědělská výroba.
- Existence MAS Mladoboleslavský venkov.
- Snaha zejména větších obcí aktivně čerpat z evropských fondů.

Slabé stránky

- Nízká úroveň občanské vybavenosti.
- Nedostatečná kapacita školských zařízení – zejména MŠ.
- Migrace obyvatel v produktivním věku do měst.
- Nedostatečná propagace cestovního ruchu.
- Špatný technický stav komunikací.
- Nevyhovující dopravní obslužnost.
- Nedostatečný počet informačních center.
- Malý počet cyklostezek.

- Nedostatečná technická infrastruktura v okrajových částech obce.
- Záplavová území částečně zasahující do zastavěné oblasti.
- Silná intenzita nákladní dopravy.
- Nedostatečné zasíťování ploch pro bydlení.
- Nedostatečná informovanost některých obcí o možnostech čerpání dotací z evropských fondů a s tím spojená nedůvěra k tomuto systému.
- U většiny obcí velmi nízký počet obyvatel.

Příležitosti

- Současný trend vyhledávání klidných lokalit pro bydlení.
- Zasíťování stavebních pozemků -> vytvoření vhodných podmínek pro mladé rodiny.
- Využívání finančních prostředků z evropských strukturálních fondů.
- Využití neobydlených domů pro rekreační účely.
- Využití a propagace místních produktů.
- Vybudování nových cyklostezek, zejména v oblasti sousedící s CHKO Kokořínsko.
- Možnost rozvoje spolupráce mezi obcemi.
- Využití brownfields nacházejících se na území mikroregionu.
- Vybudování naučných stezek, hiposteze, infocenter apod.

Hrozby

- Pokud nebudou obce reagovat na potřeby obyvatel (občanská vybavenost), hrozí jejich vylidnění.
- Mikroregion leží v povodňové oblasti – hrozí lokální povodně.
- Nárůst nákladní a osobní dopravy – zhoršení kvality ovzduší, zvýšení prašnosti, zhoršování kvality dopravních komunikací.
- Postupné stárnutí obyvatel.
- Nezájem obcí o aktivní rozvoj regionu a spolupráci mezi obcemi a ostatními subjekty.
- V případě krize Škoda auto a. s., jakožto největšího zaměstnavatele v regionu, masivní nárůst nezaměstnanosti.

11. ZÁVĚR

Hlavním cílem této práce bylo zhodnocení míry využívání dotačních prostředků Evropské unie na území mikroregionu Mladoboleslavský venkov za uplynulé programovací období 2007-2013. Toho bylo dosaženo prostřednictvím analýzy zrealizovaných projektů a dotazníkového šetření určeného pro zastupitele obcí mikroregionu, což je stěžejní část práce. V teoretické části byla přiblížena problematika čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU a charakterizovány formy spolupráce mezi obcemi v rámci sledovaného území. Dále v úvodu praktické části bylo celé území představeno jak z fyzicko-geografického, tak socioekonomického hlediska.

Převážnou část uplynulého programovacího období byly obce sdruženy formou Dobrovolného svazku Mladoboleslavský venkov za účelem všeobecného rozvoje obcí mikroregionu. Za tuto dobu však spolek vykazoval jen velmi malou aktivitu. Pod tímto sdružením nebyl realizován jediný projekt. Je však nutno podotknout, že sdružení nemělo žádného stálého zaměstnance, který by zajišťoval činnost svazku.

Přesto se některé obce snažily žádat o dotace samostatně a většinou i úspěšně. Bohužel obcí, které aktivně čerpají finanční prostředky na rozvoj je jen malý podíl z celkového počtu a některé obce se vůbec nepokusily o dotaci zažádat. Problémem jsou v tomto případě především nízké rozpočty, které často znemožňují obcím projekt realizovat, zvláště ty větší, jelikož část z rozpočtu projektu musí obec uhradit z vlastních zdrojů. Přitom většina obcí má méně jak 500 obyvatel. Až na výjimky vyšlo podle očekávání najevo, že úspěšnější byly v čerpání finančních prostředků především větší obce.

Z dotazníkového šetření také vyplynulo, že část z oslovených obcí je toho názoru, že jsou nedostatečně informovány o této možnosti získání finančních prostředků. Jsem to názoru, že tento aspekt záleží čistě na zájmu obce o to se informovat. Když pomínu soukromé firmy, samotné Ministerstvo pro místní rozvoj pravidelně pořádá kurzy ohledně problematiky čerpání ze strukturálních fondů ve vybraných krajských městech. Mimoto existuje nespočet příruček, brožurek atd. na toto téma. Velkou překážkou je také uváděna velmi vysoká byrokratická zátěž. Avšak pozitivní fakt je, že většina obcí má již pro současné, tedy nové programovací období připravené konkrétní projektové záměry.

Obce také mohou využít možnosti zapojení se do činnosti Místní akční skupiny Mladoboleslavský venkov, která sice funguje krátce, ale vykazuje poměrně velkou aktivitu, především z hlediska realizace vlastních projektů a různých akcí. Většina obcí vyjádřila zájem aktivně se podílet na činnosti MAS, avšak některé, přestože jsou členy MAS, vyjadřují skepsi ohledně systému přerozdělování peněz a nemají zájem se zapojovat.

Podle mého názoru jsou obce nyní v situaci, která vyžaduje aktivní řešení problémů a využití všech možností, které se nabízejí jako prostředek k rozvoji mikroregionu, jak z hlediska např. cestovního ruchu, tak hlavně vybavenosti obcí. Jak je shrnuto ve vypracované SWOT analýze, jinak hrozí mimo jiné odliv obyvatelstva v produktivním věku z venkova do měst a tím prohloubení problémů obcí.

12. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Tištěné zdroje

BOHÁČKOVÁ, Ivana; HRABÁNKOVÁ, Magdalena, 2009. *Strukturální politika Evropské unie. 1. vyd. Praha: CH Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.*

BUDÍK, Josef, 2009. *Evropské strukturální fondy a jejich využívání. Praha: Vysoká škola finanční a správní. Eupress. ISBN 978-807-4080-142.*

DEMEK, Jaromír; MACKOVČIN, Peter, a kolektiv. *Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny. 2006. 2. vyd. Brno: AOPK ČR. 582 s. ISBN 80-86064-99-9.*

GALVASOVÁ, Iva, 2007. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Vyd. 1. Brno: Georgetown. 138 s. ISBN 80-251-20-9.*

HENDL, Jan, 2005. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Jan Hendl. Vyd. 1. Praha : Portál. 407 s. ISBN 8073670402.*

CHVOJKOVÁ, Anna; KVĚTOŇ, Viktor, 2007. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013. IREAS, Institut pro strukturální politiku. ISBN 987-80-86684-43-7.*

POSTRÁNECKÝ, Josef. Regionální politika a regionální rozvoj v České republice. *Urbanismus a územní rozvoj* [online]. 2010, roč. 2010, č. 5 [cit. 2015-03-06]. Dostupné také z:http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2010/2010-05/03_regionalni.pdf

QUITT, Evžen. *Klimatické oblasti Československa, 1971. Brno: Geografický ústav ČSAV. 73. 5 l. příl. Studia Geographica, 16.*

TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana, 2009. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-2649-3.*

WOKOUN, René. Regionální a strukturální politika (politika soudržnosti) Evropské unie v programovém období 2007-2013. *Urbanismus a územní rozvoj*. 2007, roč. 10, č. 1. ISBN 1212-0855.

WOKOUN, René, 2004. *Regionální a strukturální politika (politika soudržnosti) Evropské unie: obecná východiska, implementace a monitorování: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 77 s. ISBN 80-245-0734.

Internetové zdroje

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR: Regionální informační servis. [online]. [2015] [cit. 2015-05-28]. Dostupný z WWW: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet obyvatel v SO ORP*. [online]. [2014a][cit. 2015-05-6]. Dostupný z WWW: https://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=DEM9010PU_OR&&kapitola_id=368

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Počet a věková struktura obyvatel v SO ORP vybraného kraje*. [online]. [2014b] [cit. 2015-05-6]. Dostupný z WWW: https://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=null&cislotab=KRORP+C01.11&voa=tabulka&go_zobraz=1&verze=0&cas_3_21=20141231

FONDYEU.EU: Příjemci dotací. [online]. [2015] [cit. 2015-05-28]. Dostupný z WWW: <http://www.fondyeu.eu/prijemci-dotaci>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ: *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. [online]. [2007] [cit. 2015-02-16]. Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ: *Strukturální fondy*. [online]. [2015a] [cit. 2015-02-18]. Dostupný z WWW: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ: *Strukturální fondy*. [online]. [2015b] [cit. 2015-02-18]. Dostupný z WWW: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Strategicke-dokumenty/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007-2013>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ: *Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013*. [online]. [2007] [cit. 2015-04-19]. Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/c81992d9-a5a7-4382-a859-a7ec13e9d654/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CJ-cervenec>

MINISTERSTVO VNITRA ČR: *Krátce o strukturálních fondech*. [online]. [2010] [cit. 2015-02-16]. Dostupný z WWW: <http://www.osf-mvcr.cz/kratce-o-strukturalnich-fondech>

MINISTERSTVO VNITRA ČR: *Co je Czech POINT*. [online]. [2015] [cit. 2015-04-19]. Dostupný z WWW: <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/22>

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MLADOBOLSLAVSKÝ VENKOV: *MAS*. [online]. [2015b] [cit. 2015-02-16]. Dostupný z WWW: <http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/mas/>

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MLADOBOLSLAVSKÝ VENKOV: *Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Mladoboleslavský venkov*. [online]. [2014] [cit. 2015-06-16]. Dostupný z WWW: <http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/dokumenty-2/strategie/>

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MLADOBOLSLAVSKÝ VENKOV: *Struktura MAS*. [online]. [2015a] [cit. 2015-02-16]. Dostupný z WWW: <http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/mas/struktura-mas/>

NÁRODNÍ SÍŤ MAS: *Místní akční skupiny*. [online]. [2015] [cit. 2015-02-15]. Dostupný z WWW: <http://nsmascr.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM STŘEDNÍ ČECHY: *Základní informace*. [online]. [2015] [cit. 2015-03-06]. Dostupný z WWW: <http://www.ropstrednicechy.cz/>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ: *Strukturální fondy*. [online]. [2015c] [cit. 2015-02-18]. Dostupný z WWW: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Stredni-Cechy>

STAVBAK OBCÍ MLADOBOLESLAVSKÝ VENKOV: *Integrovaný projekt rozvoje regionu*, 2007. [online]. [2015] [cit. 2015-02-15]. Dostupný z WWW: http://www.svazekmbvenkov.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=500052&id=12174&p1=1001

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). : *Sbírka zákonů České republiky* [online]. 2004, částka 38, [cit. 13. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecnizrizeni%29.html>

13. SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1: Dotazník

PŘÍLOHA 2: Počet obyvatel v obcích mikroregionu Mladoboleslavský venkov

PŘÍLOHA 3: Seznam projektů realizovaných na území mikroregion Mladoboleslavský venkov v programovacím období 2007-2013

Příloha 1 Dotazník

Dobrý den,

jsem studentkou aplikované geografie a zpracovávám bakalářskou práci na téma "Dotační prostředky z fondů EU jako nástroj rozvoje DSO", konkrétně pro území mikroregionu Mladoboleslavský venkov.

Chtěla bych Vás proto požádat o pár minut Vašeho času pro vyplnění tohoto dotazníku.

Dotazník je určen pro starosty, případně místostarosty obcí. Údaje nebudou použity k jiným než výše zmíněným účelům.

Předem děkuji.

Michaela Chmelíková

Technická univerzita Liberec

1) Má Vaše obec zpracovaný komplexní rozvojový dokument (např. strategie, strategický plán, program, koncepce rozvoje, plán obnovy – NE územní plán)?

- ano
- ne

2) Kdo dokument zpracoval?

- obec vlastními silami
- pomocí externí poradenské firmy
- kombinace předchozích možností
- obec v projektu MPPO (Metodická podpora plánování obcí)

3) Jak využíváte svůj rozvojový dokument?

- jako podklad pro přípravu obecního rozpočtu
- při plánování investičních záměrů
- pro přípravu žádostí o dotace z EU i domácích zdrojů
- pro podporu všeobecného rozvoje obce
- jako podklad pro zpracování rozpočtového výhledu
- jako marketingový nástroj
- nevyužíváme

4) Opírá se zastupitelstvo obce při rozhodování o rozvojových otázkách o tento dokument?

- ano, vždy
- ano, v některých případech
- ne

5) Jaký je hlavní důvod proč obec nemá rozvojový dokument?

- není potřeba
- zpracování je finančně náročné
- zpracování je příliš složité
- na zpracování nemáme personální kapacity
- nevíme, jak dokument zpracovat

6) Pokud obec nemá rozvojový dokument, podle čeho řídíte rozvoj obce?

- podle programového prohlášení rady/zastupitelstva
- podle dílčí rozvojové koncepce obce
- podle rozvojového dokumentu svazku obcí, jehož je obec členem (v době existence DSO Mladoboleslavský venkov)
- podle rozvojového dokumentu MAS
- podle rozvojového dokumentu kraje/státu
- dle aktuálního rozhodnutí zastupitelstva
- podle rozpočtu
- dle aktuální potřeby

7) Uvažujete o pořízení programu rozvoje obce? Jakým způsobem?

- vlastními silami
- sami s metodickou podporou kraje, státu či obce s rozšířenou působností
- sami s placenou metodickou podporou externí poradenské firmy
- pomocí externí firmy, která program kompletně vypracuje
- neuvažujeme, nevidíme důvod

8) Myslíte si, že jste dostatečně informováni o možnostech čerpání dotací z fondů EU?

- spíše ano
- spíše ne
- ano
- ne

9) Navštívili jste nějaké školení na tuto tematiku?

- ano
- ne

10) Čerpali jste v minulosti dotace na podporu rozvoje Vaší obce z fondů EU?

- ano
- ne
- žádali jsme, ale neuspěli

11) Z jakých důvodů jste se nikdy nepokusili podat žádost?

- nesplňovali jsme kritéria příslušných programů
- neměli jsme o těchto možnostech dostatek informací
- přílišná administrativní zátěž
- nebyla pro nás dostatečně atraktivní výše míry podpory
- nesouhlasíme se systémem dotací jako takovým

12) Kterého programu jste se zúčastnili?

- program rozvoje venkova (EU)
- OP Podnikání a inovace (EU)
- OP Životní prostředí (EU)
- OP Lidské zdroje a nezaměstnanost (EU)
- ROP Střední Čechy (EU)
- Integrovaný OP (EU)
- Národní programy (financované ze státního rozpočtu ČR)
- Nadace apod. investice do lidských zdrojů
- Krajské dotační programy

13) Zvažuje Vaše obec v období do roku 2020 již nyní nějaké konkrétní záměr, popřípadě jaké?

- ano
- ne

14) Pokud bude v nadcházejícím období existovat možnost využití dotačních prostředků pro rozvoj obce, o nichž se bude rozhodovat na místní úrovni (na úrovni MAS Mladoboleslavský venkov), tak bych:

- to velmi vítal a měl bych zájem se aktivně zapojit do přípravy a realizace takové podpory rozvoje naší obce, respektive celého území MAS
- sledoval možnosti podpory a měl bych snahu takovou možnost využít pro podporu rozvoje naší obce
- nepředpokládám velkou angažovanost a přílišnou aktivitu obce z důvodu:
- skepse k dotacím jako taková (např. špatné zkušenosti z minulosti, kontroly, problematická udržitelnost projektů apod.)
- nedůvěra v transparentnost takového rozdělování veřejných peněz
- nezávislost na dotacích a preference vlastních řešení
- jiné (uved'te):

15) Na jaké oblasti by měla podle Vás být zaměřena podpora realizovaná prostřednictvím MAS?

- investice do dopravní infrastruktury (komunikace, parkoviště apod.)
- investice do dopravní obslužnosti (veřejná doprava – její organizace a infrastruktura)
- podpora podnikání (zemědělského a lesnického)
- podpora podnikání (nezemědělského/ostatního)
- podpora lidských zdrojů (školení, kurzy apod.)
- životní prostředí (nakládání s odpady, ovzduší, krajina apod.)
- zlepšení celkového prostředí obce (veřejná prostranství, vybavenost – např. hřiště)
- veřejné služby v obci (např. sociální služby)
- bezpečnost
- volnočasové aktivity (sportoviště, „měkká podpora aktivit“)
- cestovní ruch (investice zvyšující atraktivitu obce jako destinace ČR)
- zlepšení technické infrastruktury obce (inženýrské sítě, místní rozhlas, povodňové hlásiče apod.)
- řízení obce, informovanost, zlepšení spolupráce veřejného a soukromého sektoru, územní plánování, zapojení veřejnosti do rozhodování o rozvoji obce/regionu

Příloha 2 Počet obyvatel v obcích mikroregionu Mladoboleslavský venkov k 20.6.2015

Obec	Počet obyvatel
Bežno	917
Boreč	268
Dolní Slivno	311
Doubravička	138
Horní Slivno	246
Hrušov	228
Chotětov	924
Jizerní vtelno	336
Katusice	804
Kluky	76
Košátky	200
Kovanec	118
Krnsko	558
Kropáčova vrutice	889
Mečeříž	477
Nemyslovice	145
Pětikozly	70
Písková Lhota	725
Sedlec	240
Skalsko	414
Sovinky	300
Strenice	167
Velké všelisy	354
Vrátno	152
Celkem	9057

Zdroj: ČSÚ 2015, vlastní zpracování

Příloha 3 Seznam projektů realizovaných na území mikroregion Mladoboleslavský venkov v programovém období 2007-2013

Žadatel	Název projektu	Op. program	Datum alokace	Získaná dotace (v Kč)
Městys Bezno	Základní škola Bezno - zateplení	OP ŽP	29.11.2012	6 669 940,00
	KD Bezno - rekonstrukce kotelny a zateplení	OP ŽP	5.8.2013	5 448 420,00
	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	IOP	16.7.2009	58 259,00
Obec Boreč	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	22.6.2009	71 337,00
Obec Doubravička	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	7.5.2009	71 337,00
ZŠ Dolní Slivno	Škola pro život	OP VPK	20.10.2010	721 538,00
Obec Hroní Slivno	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	1.12.2008	69 636,00
Obec Hrušov	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	1.12.2008	71 337,00
Městys Chotětov	Zateplení a tepelné čerpadlo - MŠ Chotětov	OP ŽP	18.10.2013	4 907 150,00
	Snížení energetické náročnosti budovy ZŠ Chotětov	OP ŽP	19.11.2013	633 564,00
Obec Jizerní Vtelno	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	17.7.2009	70 487,00
Katusice	Revitalizace VN Líny a Spikaly	OP ŽP	26.8.2009	1 089 390,00
	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	IOP	8.7.2009	47 379,00
	Nová škola 2010	OP VPK	1.12.2010	385 981,00
Kluky	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	8.7.2009	71 147,00
Košátky	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	30.4.2009	71 337,00
Krnsko	Realizace úspor energie veřejné budovy základní školy v Krnsku	OP ŽP	2.11.2009	2 414 200,00
	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	IOP	23.6.2009	49 758,00
	Planeta Poznání	OP VPK	1.9.2010	440 538,00

Žadatel	Název projektu	Op. program	Datum alokace	Získaná dotace (v Kč)
Mečeříž	Mateřská škola Mečeříž - zateplení objektu a výměna oken	OP ŽP	10.11.2010	687 517,00
	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	8.7.2009	79 837,00
Písková Lhota	Pořízení čistícího stroje pro snížení prašnosti v Pískové Lhotě	OP ŽP	21.11.2013	817 658,00
	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	9.7.2009	79 837,00
Skalsko	Moderní škola Skalsko	OP VPK	1.8.2011	364 069,00
Sovínky	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	8.9.2009	79 837,00
Strenice	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	22.7.2009	69 636,00
Vrátno	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	IOP	9.7.2009	79 837,00

Zdroj: Regionální informační servis 2015; vlastní zpracování